БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряад Үнэн

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй, орган.

№ 233 (8758)
ОКТЯБРИИН 2
ЧЕТВЕРГ
1958 он

Сэн 20 мүнгэн

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Хитадай Арадай Республикын Түрүүлэгшэ
Хитадай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Түрүүлэгшэ
нүхэр Мао Цзэ-дунда
Бүхы Хитадай Арадай түлөөлэгшэдэй суглаанай саг үргэлжын Комитедэй Түрүүлэгшэ
нүхэр Лю Шао-цидэ
Хитадай Арадай Республикын Гүрэнэй Соведэй Премьер
нүхэр Чжоу Энь-лайда

Хитадай Арадай Республикын тогтоһоор IX жэлэй ойн гүйсэһэнтэй дамжуулан хүндэтэ ханинар, Таанадые, Таанадаар дамжуулан, агуухэ хитад арадые, Хитадай Коммунистическэ партиие, мүн эй правительствые совет. арадай, Советскэ Союзай Коммунисти партиин болон Правительствын зүгһөө үнэн зүрхэнһөө амаршал-

Социалистическэ интернационализмын нангин гол ёһонуудта үндэ үнэн зүрхэнэй хани барисаата харилсаанаймнай, али бүхы ха холбоо болон харилсан туһалалсалгымнай улам саашадаа хүг байһан оршон байдалда манай оронуудай ахадүү арадууд энэ та үдэрые тэмдэглэжэ байна.

Совет болон хитад арадуудай хоорондохи хани барисаан комму түлөө тэмсэхэ нэгэн уг зорилгоор хэтэ мүнхэдөө батадхагдан Советскэ Союзай болон Хитадай Арадай Республикын коммунисти партинуудай эбдэршэгүй бата жагсаалтай байһан ушар манай дай ниитын хэрэгэй илаха байһанай бата найдабари мүн боло Советскэ Союзай, Хитадай Арадай Республикын хүтэлбэрилэгшэдэй дэо һаяхан Пекиндэ болоһон уулзалга элитэ ехэ событи мүн бо Мүнөө үеын шухала шухала асуудалнуудаар манай арадуудай нэгэн адли һанал бодолтой байһые бүхы дэлхэйн арад зондо уулзалга дахяад харуулаа. Совет-хитадай хани барисаанай су гүй хүсэтэй байһые, бүхы оронуудай эб найрамдалта арадуудтай эб найрамдалай хэрэгые, уласхоорондын аюулгүй байдалые хам хамгаалхаар бидэнэй шиидэнги байһые, эзэрхэг түримхэйшүүл анга сохилто үгэхөөр шиидэнги байһые энэ уулзалга үшөө дахин лба.

Социалистическэ байгуулалтада хитад арадай туйлажа байһан угаа амжалтануудай хойноһоо совет арад баяртай, омогорхолтойгоор ан хаража байдаг. КНР-эй арадай ажахы оронойнгоо түүхэдэ эгүй түргэнөөр хүгжэн дэбжэнэ. Социалистическэ байгуулалтын ын хараа шугам бэелүүлэн хитад арад урагшаа угаа ехэ алхам өөрынгөө Эхэ оронии мүнөө үеын промышленностьтай, томо хү ажахытай, хүгжэнги наука болон соёл культуратай социалистиче гэн түгэлдэр гүрэн болгожо байна.

Эдэ амжалтанууд хитад арадай залан ударидахы, гол хүсэн болог Хитадай алдарта Коммунистическэ партиин ажал-ябуулгатай та гүй холбоотой. Марксистско-ленинскэ теориие хүтэлбэри болгон, өө ороной онсо эрхэ байдалые хараадаа абан тэрэниие творчес хүгжөөжэ, ревизионистска хазагайралтануудта эсэргүүсэн, марк ленинизмын арюун нангин байхын түлөө эрид шанга тэмсэл хэжэ ай Коммунистическэ парти Танай орондо социализмын хүсэд ила түлөө тэмсэлдэ бүхы арадаа элсүүлэн эмхидхээ.

Социалистическэ байгуулалтадаа, агуухэ хитад гүрэнэйнгөө хүсэ чые бэхижүүлгэдэ шэнэ, ехэ амжалта туйлахыетнай, хүндэтэ хани Таанадта, Таанадаар дамжуулан бүхы агуухэ хитад арадта хү ии.

Хитадай Арадай Республика мандаха болтогой!

Хитадай Коммунистическэ парти, КНР-эй правительство мандаха ой!

Баатарлиг хитад арадта ахадүүгэй амар мэндэ!

Совет, хитад арадуудай хоорондохи хэтэ мүнхын, эбдэршэгүй ха барисаан мандаха болтогой!

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Нэгэдэхи Секретарь, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ
Н. ХРУЩЕВ.

ССР Союзай Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ
К. ВОРОШИЛОВ.

Москва, Кремль.
1958 оной сентябриин 30.

КНР-ЭЙ ЮҺЭН ЖЭЛЭЙ ОЙЕ СОВЕТ АРАД ТЭМДЭГЛЭНЭ

Хитад арадай һайндэр—Хитадай Арадай Республикын юһэн жэлэй ойе Советскэ Союзай ажалшад ехээр тэмдэглэнэ. Агуухэ хитад арадай ажабайдал, ажал хүдэлмэри тухай элидхэл, хөөрэлдөөнүүд хаа хаанагүй үнгэргэгдэнэ, суглаанууд эмхидхэгдэнэ.

Хитадай Арадай Республикын тогтоһоор юһэн жэлэй ой гүйсэһэн тухай элидхэл Киевэй олониитын суглаан дээрэ совет-хитад хани барисаанай бүлгэмэй Украинадахи правлениин түрүүлэгшэ, Советскэ Союзай хоёр дахин Герой А. Ф. хэлэһэн байна. Городой хүдэлмэришэд болон интеллигенциин түлөөлэгшэд үгэ хэлэхэдээ, хитад арадта халуун амаршалга хүргэжэ, социализм байгуулгада бүри ехэ амжалтануудые туйлахыень хүсэһэн байна.

Москвагай городой олониитын организацинуудай хамтын суглаан дээрэ Казахстанай КП-гэй ЦК-гэй секретарь А. Казакбаев алдарта ой тухай элидхэл хээ. Хитад-советскэ хани барисаанай бүлгэмэй Пекиндэхи центральна правленидэ эльгээхэ амаршалгын бэшэг суглаанда хабаадагшад баталан абаа.

Хитад арадай национальна һайндэрые ленинградайхид үргэнөөр тэмдэглэнэ. А. М. Горькиин нэрэмжэтэ Культурын ордон соо совет-хитад хани барисаанай үдэшэ сентябриин 30-да КПСС-эй Ленинградай городской комитедэй секретарь А. А. Петров элидхэл хэхэдээ, юһэн жэлэй турша соо агуухэ хитад арадай туйлаһан амжалтанууд тухай сугларагшадта хөөрэжэ үгөө.

Хитадай Арадай Республикын байгуулагдаһаар юһэн жэл гүйсэһэнэй ойдо зорюулагдаһан баярай суглаанууд Тбилисидэ, Ереваньда, Ашхабадта, Астраханьда, Улан-Удэдэ, Хабаровскда, Урда-Сахалинскда, ороной бусад городуудта болоо. Совет болон хитад арадуудай ахадүү ёһоной хани барисаанай улам бэхижэжэ байһые эдэ суглаанууд хаа хаанагүй харуулба.

(ТАСС).

КНР-эй юһэн жэлэй ойдо зорюулагдаһан, Москвагай олониитын түлөөлэгшэдэй баярай суглаан болобо

Хитадай Арадай Республикын тогтоһоор юһэн жэлэй ойдо зорюулагдаһан, Москвагай олониитын түлөөлэгшэдэй баярай суглаан сентябриин 30-да Союзуудай байшангай Колонно зал соо болобо.

КПСС-эй түрүүлэгшэ В. В. суглаа нээгээ. Хитадай Арадай Республикын юһэн жэлэй ойдо СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гэй гэшүүн, совет-хитад хани барисаанай бүлгэмэй правлениин түрүүлэгшэ А. А. Андреев ехэ элидхэл хэһэн байна.

Хитадай Арадай Республикаһаа СССР-тэ байдаг онсо, бүрин эрхэтэ элшэн сайд Лю Сяо сугларагшадай зүгһөө халуунаар угтагдан суглаан дээрэ үгэ хэлээ.

(ТАСС).

КПСС-эй XXI съездын хүндэлэлдэ

☆

Колхоздоо 72 мянган түхэриг олзо оруулаа

Пурбо Цыренжапович Гумпылов Кударын аймагай эрхим түрүү, дүй дүршэл ехэтэй хонишодой нэгэниинь юм. Пурбо Гумпылов өөрынгөө нүхэртэй хамта колхозойнгоо 700-гаад эрье хонидые харууһалжа, жэлһээ жэлдэ тобир тарганаар ондо оруулна. Энэ отарынхид үбэлэй сагта хонидоо зүбөөр адуулжа, үбһэ тэжээл ехээр алмаһан, арьбалһан байна. Тиигэжэ байгша ондо хонидоо тобир тарганаар ондо оруулжа, хонин бүриһөө дунда зэргээр 4 килограмм нооһо хайшалжа, гүрэндөө 24 центнер нарин, нарибтар нооһо тушаажа, колхозойнгоо ажахыда 72 мянган түхэригэй олзо орууланхай.

— Партиингаа болохоёо байгаа XXI съездын хүндэлэлдэ хаража байһан хонин һүрэгөө эрхим һайнаар таргалуулжа, үбэлжэлгэдэ хаһа сагтань бэлдэжэ, ерэхэ жэлдэ тус бүриһөөнь 5 килограмм нооһо хайшалхаб,—гэжэ нүхэр Гумпылов хөөрэнэ. Эдэ үдэрнүүдтэ отарынхид сабшалангай хэнзэ хагда, ногоондо, хада хүндын нарибтар үег набша, намаа болон тариянай һуурин үлөөдэһэн дээрэ хонидоо адуулжа таргалуулжа байна.

Ж. Гунчитов,
Ранжуровай нэрэмжэтэ колхоз.

Һаалишан басаганай үгэ

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXI съездын хүндэлэлдэ Заиграйн аймагай һаалишадай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөн үргэн далайсатайгаар ябуулагдажа байна. Илангаяа аймагай «Красный опытник» колхозой залуу һаалишад партиингаа съездые, мүн ВЛКСМ-эй 40 жэлэй ойн һайндэрые ехэхэн бэлэгтэйгээр угтажа байна. Эндэхи һаалишад үнгэрһэн 8 һара соо колхозойнгоо үнеэн бүриһөө 1789 литр һү һаагаа.

Колхозой гэшүүд залуу һаалишан Наталья Илларионовна Васильевагай туйлаһан амжалтаар омогорхожо байдаг. Тэрэ үнгэрһэн 8 һарын туршада үнеэн бүриһөө 1816 литр һү һаагаа юм.

Үнэхөөрөөшье Наталья Илларионовна үлүү зангүй, яб байса ажалаа хээд ябадаг зантай басаган. Сугтаа хүдэлдэг һаалишадтаа Наталья дуратайгаар туһалдаг, мэдэхэгүй юумэеэ дүршэлтэй хүнүүдһээ һуража абадаг байна.

— Наталья Илларионовна, партиингаа съездые ямар бэлэгтэйгээр угтахатнайб?—гэжэ асуухада тэрэ иигэжэ харюусана:

— Би һая болоһон суглаан дээрэ даажа абаһан 11 үнеэнһээ январь болотор хамтадаа 11000 литр һү һаахаб гэжэ үгэеэ үгөө һэм. Мүнөө үнеэдни һайса харууһалагдана. Жэлэй дүүрэтэр нэгэшье үнеэн шэргэхэгүй. Тиимэһээ хэлэһэн үгэдөө заатагүй хүрэхэб,—гээд үнеэгээ һаахаяа хорёо тээшээ гэшхэлшэбэ.

Н. Сафронов.

☆ ☆

Улан-Удын судна барилгын, заһабарилгын заводой механическа цехын токарь Михаил Павлович Степанец Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин 41 жэлэй ойн, XXI съездын хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсаад, үдэрэйнгөө даабари 185 процент хүрэтэр дүүргэнэ. **Зураг дээрэ:** нүхэр Степанец хүдэлмэрилжэ байна.
А. Мантаевай фото.

Ороoһо таряа гүрэндөө худалдана

ТҮНХЭН. **(Телефоноор абтаба).** Түрэл партиингаа ээлжээтэбэшэ XXI съездые ажалай амжалтаар угтахын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ оролсон, аймагай бүхы ажалшад хүдэлмэриингөө эршэ хүсэ үдэрһөө үдэртэ улам шангадхана.

Эндэхи «Знамя» артелиинхид (түрүүлэгшэнь нүхэр Андыков, парторганизациинь секретарь нүхэр Хобраков) байгша ондо ороoһо тарянай муу бэшэ ургаса ургуулжа, гектар бүриһөө дунда зэргээр 11—13 центнер таряа хуряажа абанхай. Тус колхозойхид бүхы таряагаа нёдондонойхидо орходоо 10 үдэрөөр урид хуряажа, энэ хүдэлмэриие аймаг соогоо түрүүлэн дүүргээ. Мүн хуряалгын түрүүшын үдэрһөө эхилэн, таряа гүрэндэ тушаалга, худалдалгые эмхитэй һайнаар ябуулжа, 1125 центнер таряа гүрэндэ худалданхай.

Һаяхан артелиинхид өөһэдынгөө арга боломжонуудые тооложо үзөөд, түсэбһөө гадуур үшөө 200 центнер таряа тушааха, худалдахаар шиидээ һэн. Энэ таряаень колхозой автомашинын түрүү жолоодогшо нүхэр П. Шумкин, ашаа тээгшэд нүхэд Г. Сороковиков, С. Цыденов гэгшэд үсөөхэн үдэр соо бэлэдхэлэй пунктда зөөжэ дүүргээ.

Тиихэдэ аймагай «Победа» колхозойхид (түрүүлэгшэнь нүхэр Федоров) энэ жэлдэ хартаабхын бараг һайн ургаса ургуулжа, тэрэнээ богонихон болзорто гээлтэ хоролтогүйгөөр, эрхим шанартайгаар хуряажа абаа. Эндэ бүхыдөө 40 гектар хартаабхын газарһаа дунда зэргээр га бүриһөө 70 центнер ургаса абтаа юм. Һайн ургаса абаһанайнгаа ашаар артелиинхид 415 центнер хартаабха гүрэндэ тушааха түсэбтэй аад, сентябриин 30-най мэдээгээр 850 центнер тушаагаад, худалдаад байна. Түсэбһөө гадуур үшөө 400 центнер хартаабха худалдахаар хараалагдаба. Гадна 1200 центнер хартаабха үрэһэндэ хаагдаа. Эндэ гэрэй эзэн эхэнэрнүүд нүхэд Ф. Демина, Е. Зверева, Н. Козлова, М. Михайлова гэгшэд хартаабха хуряалгада эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаа. Тэрэшэлэн эдэнэр зундаа хартаабхын ургасын шорой обоолхо, бог буртаг үбһыень түүхэ, сэбэрлэхэ хүдэлмэридэ ходо ябалсаһан байна.

Ю. Угольков.

Хуряалгын һүүлшын үдэрнүүдтэ

Эдэ үдэрнүүдтэ Закаменай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой полинууд дээрэ овёс, зеленкын һүүлшын гектарнууд хуряагдажа байна. Тус артелиин үргэн талын тарялангай дундуур комбайнер нүхэр Пурбо Нимаевай «С-6» комбайнай абяан замханагүй.

Энэ комбайные шэрэдэг тракторист нүхэр К. Мункуев өөрынгөө тракторые һаадгүйгөөр хүдэлгэжэ агрегадай хүдэлмэриие бүтээсэ ехэтэйгээр ябуулна. Агрегат сүүдхэдээ 9,2 га таряа хадахын орондо үдэр бүри 15—16 га хуряажа, 13 халаанай туршада 206 га таряа һайн шанартайгаар хуряагаа. Тэдэнэр үдэр бүри нормоёо 170—180 процент дүүргэдэг юм. Хуряалгын үедэ нүхэр Нимаевай агрегат колхозой правлени, партийна организациин зүгһөө гурба дахин шагналда хүртэжэ, дамжуулгын вымпел абанхай.

Нүхэр Нимаевай агрегадтай мүрысэдэг Федор Островскиин агрегат мүн лэ һайнаар ажаллажа, нормоёо 130—140 процент дүүргэнэ.

Д. Аюшеев.
манай корр.

Һууһаар байтарнь саһан орожорхёо

Курумканай аймагта таряа хуряалга эхилһээр гуша гаран үдэр үнгэрбэ. Теэд аймагай зарим колхозууд тарянайнгаа эхэнхи хубиень үшөө хуряагаагүй байһаар. Таряа хуряалга унжагай нобшоор ябуулжа байһан курумканайхидай гэмынь юуб гэхэдэ, нэн түрүүн ажал хүдэлмэреэ зүбөөр эмхидхээгүй. Колхознигууд ажалай журамые сахидаггүй, харюусалгата ажалдаа мууса хандадаг байгаа. Жэшээлхэдэ, Карл Марксын, Калининай нэрэмжэтэ колхозуудай поли дээрэ хүдэлжэ байһан 8—9 комбайн, мүн хэдэн арбаад лафетнэ жатканууд дүүрэн хүсөөрөө ашаглагданагүй. Дурсагдаһан колхозуудай поли дээрэ нэгэ жаткаар үдэртөө 25—35 га хадажа болоmoор аад, 10—17 гектар хадагдана. Тиигээдшье зарим комбайнууд таряа зөөхэ автомашинануудай үгы дээрэһээ бүхэли сүүдхээрээ миин байлгагдашана. Теэд Карл Марксын, Калининай нэрэмжэтэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд комбайнуудһаа таряа зөөхэ хүдэлмэридэ 6—8 автомашина табиһан нэрэтэй аад, тэдэнээ ондоо ажалда хэрэглэнэ. Гэхэтэй хамта колхозуудай поли дээгүүр таряа зөөжэ байһан мори унаа оройдоошье харагданагүй.

— Комбайнуудай нитэрээ һаатажа байхадань мори унаа юундэ хэрэглэнэгүйбта?—гэжэ эдэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдһөө асуухада, «моридоо мал ажал дээрээ хэрэглэжэ байнабди» гэһэн шалтаг урдаа барина. Харин таряа хуряалгын түлэг дундаа ябажа байхада ажалгүй тооной байһан колхознигуудынь мори унаагаараа гэртэхи ажалаа хэжэ байха юм.

Колхозуудай правлени болон партийна эхин организацинууд хуряалгаяа саг болзортонь үнгэргэхын тула эмхидхэлэй хүдэлмэри һайса ябуулаагүй. Хуряалгада хүдэлжэ байһан коммунистнуудай, мүн комсомолшуудай нэгэнииншье социалистическэ уялга абаагүй байшоо. Тиихэдэ полевой стануудта ханын газетэ болон «дайшалхы хуудаһан» гаргагданагүй. Мүн лекци, элидхэлнүүд тон үсөөнөөр уншагдана. Хуряалга хэжэ байһан колхозник, механизаторнууд һайса урмашуулагданагүй. Машина, техникэ дүүрэн хүсөөрөө ашаглагданагүй.

Колхозуудай тоог дээрэ сугларһан таряае сэбэрлэжэ, хатаагаад хадагалха газар үгы юм. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо хуушан амбаар, складуудынь ороoһо таряагаар дүүрэшэһэн аад, үшөө 800 центнер багтаамжатай склад баригдажа байна. Теэд энэ колхозой тоог дээрэ сэбэрлэгдээгүй 2000 гаран центнер таряан хадагалха газарай үгы дээрэһээ шанараа муудажа хэбтэнэ. Мүн тариһан овёсойнь хахадын хуряагдангүй саһанда дарагдашоо.

Тус аймагай хүтэлбэрилэгшэд мүнөө болотор һанаа амар һууһаар байтараа табан зуугаад гектар таряагаа һаяхан ороһон саһанда дарuулжархёо. Тиихэдэ Калининай нэрэмжэтэ колхоздо 100 гектарта таригдаһан наран сэсэг хуряагдангүй, миин хосорһон байгаа. Иимэ ехэ гээлтэ юун дээрэһээ болооб гэхэдэ, тус колхозуудай гэшүүд хуряалгын һайн саг болзорто миин лэ энээгүүр тэрээгүүр зайжа, архидажа ябадаг һэн. Хуряалгын үедэ Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой Эльһэн гэжэ тосхондо гурбан түрэ хурим боложо, 150—200 колхознигууд 2—3 үдэр ажалһаа һаатаһан байна. Иигэжэ хэдэн зуугаадаараа сэнгэжэ ябагшадые ажалда хабаадуулха хүдэлмэри тон һулаар ябуулагдана.

А. Егоров.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошилов Афганистан орохоёо мордобо

Афганистанай дээдэ зэргэтэ хаан Мухаммед Захир Шах гэгшын уряалаар СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошилов хани ёһоор айлшалхаяа сентябриин 30-да Афганистан мордобо.

СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй гадаадын хэрэгүүдые эрхилхэ комиссиин түрүүлэгшэ Н. А. Мухитдинов, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо Н. П. Фирюбин, Таджигай Наукын академиин президент, СССР-эй Верховно Соведэй депутат С. У. Умаров, СССР-эй Культурын министрын орлогшо Н. Н. Данилов, Гадаадын оронуудтай экономическа харилсаа байгуулха талаар СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи гүрэнэй комитедэй гэшүүн Д. Д. Дегтярь болон бусад К. Е. Ворошиловтай хамта Афганистан мордолсоо.

Нүхэд А. Б. Аристов, Л. И. Брежнев, Н. Г. Игнатов, А. И. Кириченко, М. А. Суслов, Е. А. Фурцева, А. Н. Косыгин, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшын орлогшо М. П. Тарасов, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо И. И. Кузьмин, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүд, Министрнүүд, олониитын организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд, Москвагай ажалшадай түлөөлэгшэд, дипломатическа корпусой гэшүүд СССР-эй гүрэнэй тугуудаар гоёон шэмэглэгдэһэн Внуковска аэродром дээрэһээ К. Е. Ворошиловые, тэрээнтэй суг ябалсаха хүнүүдые мордохуулба.

(ТАСС).

К. Е. Ворошилов Ташкентдэ ерэбэ

ТАШКЕНТ, сентябриин 30. (ТАСС). СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошилов Афганистанай хаан Мухаммед Захир Шах гэгшын уряалаар Афганистан хани ёһоор айлшалан ошохо замдаа, Узбекистанай ниислэл хотодо «ТУ-104» самолёдоор мүнөөдэр ерэжэ бууба.

Городой олониитын түлөөлэгшэд К. Е. Ворошиловые, тэрээнтэй суг ябалсаһан хүнүүдые Ташкентын аэродром дээрэ угтаа. Узбекистанай КП-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь С. К. Камалов, Узбекскэ ССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Ш. Р. Рашидов, республикын Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ М. З. Мирза-Ахмедов болон бусад хүнүүд угтагшадай дунда байлсаа.

Араб Зүүн зүгэй оронуудтай хани барисаа, соёл культурын холбоо байгуулха Советскэ бүлгэмэй мэдүүлгэ

Араб зүүн зүгэй оронуудтай хани барисаа, культурна холбоо барисаа байгуулха бүлгэмэй правлениин үргэн заседани сентябриин 29-дэ Москвада боложо, эрхэ сүлөөгэй, Эхэ оронойнгоо бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэжэ байһан Алжирай баатарлиг арадтай хани барисаагаа бэхижүүлхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсээ.

Бүлгэмэй правлениин түрүүлэгшэ С. В. Кафтанов, правлениин гэшүүд Б. И. Самсонов, А. А. Афанасьев болон бусад заседани дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Алжирай Республикын тогтоогдожо, тэрэнэй саг зуурын правительствын байгуулагдаһые ехээр һайшаагаа.

Алжирай баатарлиг арадай ехэ илалта—Алжирай Республикын тогтоогдожо, тэрэнэй саг зуурын правительствын байгуулагдаһан тухай мэдээсэлые дэлхэй дээрэхи бүхы үнэн сэхэ хүнүүд ехэ баяртайгаар угтаба гэжэ баталан абаһан тогтоол соогоо заседанида хабаадагшад тэмдэглэбэ.

Түүхэтэ удха шанартай энэ хэрэгые Араб Зүүн зүгэй оронуудтай хани барисаа, соёл культурын холбоо байгуулха советскэ бүлгэм бүхы совет хүнүүдтэй хамта халуунаар һайшаана. Энэ ушар хадаа үнэн зүб хэрэгэйнгээ түлөө алжир арадай эсэстэнь хүрэтэр тэмсэхээр шууд шиидэнги байһые гэршэлнэ.

Колониальна дарлалтада эсэргүүсэн, бэеэ даанхай байдалай, хүгжэлтын түлөө баатарлигаар тэмсэжэ байһан Араб Зүүн зүгэй арадуудай түүхэдэ энэ гайхамшагта ушар шэнэ үе боложо үгэхэ байна.

Колониальна богоолшолго эндэ һамнаран унажа, Ази, Африкын оронууд бэеэ даанхай, эрхэ сүлөөтэй байдалай замда орожо байна.

Эрхэ сүлөө олохо, өөрынгөө хуби заяае гартаа абаха гэһэн алжир арадай эрмэлзэлгые Франциин колонизаторнуудай дараха гэһэн ямаршье эрмэлзэлгэ урагшагүйдэхэл.

Арадайнгаа эрхэ сүлөөгэй, зол жаргалай түлөө тэмсэхэ үнэн зүб хэрэгтээ амжалта туйлахыень Алжирай залуу республикада, тэрэнэй правительствода хүсэнэбди! Таанадай илаха байһанда бидэнэр үнэн зүрхэнһөө этигэнэбди, хүндэтэ ахадүүнэр—алжирайхид гэжэ резолюци соонь хэлэгдэнэ.

(ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Һуралсалай шэнэ жэлэй урда тээ

Зэдын аймагай партийна эхин организацинууд һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэжэ байна. Колхозуудай, совхозой болон эмхи зургаануудай партийна организацинууд мүнөө зундаа һуралсалай дүн гаргахадаа һайн, муу талыень дууһан хаража үзэһэн байгаа. Уставаар хараалагдаһан уялгата хэрэг гэжэ партийна һуралсалые харахаһаа гадна, политическэ эрдэм бэлэдхэлээ дээшэлүүлхэдэнь, партиин политика бодотоор бэелүүлхэдэнь туһалдаг гэжэ коммунистнууд ойлгодог болонхой.

Энэ жэлдэ партийна һуралсалые тодорхойлходоо коммунистнууд марксистско-ленинскэ теориин шухала шухала асуудалнуудые, парти, правительствын дотоодын, гадаадын политика шудалха ехэ хүсэлэнтэй байгаа. Станциин долоон жэлэй һургуулиин партийна организациин дэргэдэ политэкономиин семинар, партиин түүхэ шудалха кружок байгуулагдаа. Һургуулиин директор, дүршэл ехэтэй пропагандист нүхэр Межинов семинарые хүтэлбэрилэгшөөр табигдаа.

Мүнөө үеын политикые нёдондо жэлэйхиһээ ехэ олон хүн шудалха хүсэлэнтэй байһан юм. Аймагай коммунистнуудай дүрбэнэй нэгэ хубинь иимэ кружогто һурахаяа хүсэһэн байна. Иимэ кружогуудта эрдэм багатай хүнүүд һурадаг байһан гээшэ. Үнгэрэгшэ жэлэй дүн дээрэһээ харахада, дүршэл ехэтэй, бэрхэ пропагандистнартай газарта хэшээлынь һонирхолтойгоор, удха түгэлдэрөөр үнгэргэгдэдэг юм. Жэшээнь, Зэдэ станциин Баластной карьерэй партийна организациин дэргэдэхи мүнөөнэй политика шудалдаг кружогые дүршэл ехэтэй пропагандист нүхэр Попов хүтэлбэрилөө һэн. Һуралсалай жэлэй дүүрэхэдэ энэ кружогой һурагшад үзэһэн материалаа һайнаар мэдэхэ болоһоноо харуулаа бэлэй. Энэ жэлдэ тус кружогойхид партиин түүхэ шудалха хүсэлэнтэй байжа, пропагандист Поповые дахяад байлгаха эрилтэ хэхэдэнь, тэрэ эрилтэнь хангагдаһан байна. КПСС-эй айком нүхэр Поповые пропагандистаар баталаа. Энэ кружогто һурагшад мүнөө зундаа хүдэлмэришэдэй дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулжа байгаа.

Олон коммунистнууд, аймагай колхозууд болон эмхи зургаануудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд мүнөө жэлдэ Коммунистическэ партиин түүхэ шудалха хүсэлэнтэй байна. Энээнэй урдахи жэлнүүдые хараха болоо һаа, КПСС-эй түүхэ шудалха кружогууд үсөөн байһан юм. Мүнөө жэлдэ партиин түүхэ шудалха дуратайшуулай олон болоһониинь ойлгосотой. Юундэб гэхэдэ, алдарта Коммунистическэ партиингаа политикые бэелүүлхэдээ идейнэ дайсадтай хайшан гээд тэмсэһыень, социалистическэ революци хэхын тулада, социализм байгуулхын тулада манай партиин хайшан гээд тэмсэһыень коммунист бүхэн дэлгэрэнгыгээр мэдэхээ хүсэнэ бшуу. Мүнөө жэлдэ манай аймагта КПСС-эй түүхэ шудалха 12 кружок эмхидхэгдээ. Эдээндэ 200-гаад коммунистнууд һураха.

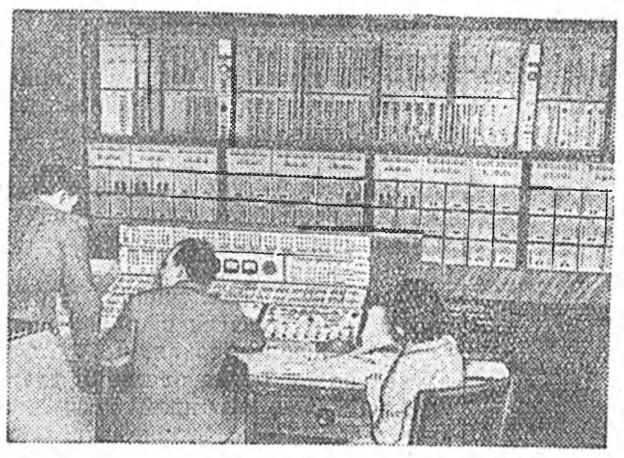
Энэ жэлдэ ном һудар хомор байха. Хэды тиимэшье һаань, КПСС-эй айком кружок, семинарнуудай хүдэлмэрые һайнаар эмхидхэхын тулада али бүхы хэмжээ абажа байна. КПСС-эй айкомой партийна библиотекэ һуралсалда хэрэгтэй болохо материал суглуулна, пропагандистнарай семинарта бэлэдхэнэ.

Һуралсалай шэнэ жэлдэ марксизм-ленинизмын теориие бэеэ даагаад шудалха хүнүүд ехэ олон. Үнгэрэгшэ жэлдэ энэ талаар зарим тэды дутагдал байһан гээшэ. Бэеэ даагаад һурагшадай хүдэлмэри мууса шалгагдадаг һэн. Тиимэ дээрэһээ ёhото туһаламжа тэдэнэртэ үзүүлэгдэдэггүй байһан юм. Партиин айкомой хүдэлмэрилэгшэд ехэнхидээ хүн бүхэнтэй хөөрэлдэдэг байгаа. Энэнь шалгалта шэнги болодог һэн. Иимээр шалгахада ехэ туһа болодогшьегүй шахуу байгаа. Нёдондоной энэ алдуу дутууе хараадаа абажа, партийна библиотекэ мүнөө жэлдэ бэеэ даагаад һурагшадта ёhотой туһаламжа үзүүлхээр бэлэдхэл хэжэ байна. Энэ жэлдэ олон хүнүүдтэ консультаци үгтэхэһөө гадна, үзэжэ байһан материалаарнь хөөрэлдөө хэхэ, семинар үнгэргэхэ жэшээтэй.

КПСС-эй айкомой дэргэдэ саг үргэлжэ хүдэлжэ байдаг пропагандистнарай семинар бии. Кружок, семинарнуудай, политһургуулинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй эрилтын ёһоор, партиин айком хододоо семинар үнгэргэжэ байха юм. Гадна колхоз, эмхи зургаан бүхэн партиин айкомой хүдэлмэрилэгшэдтэ даалгажа үгтэнхэй. Эдэнэр эмхидхэлэй бусад хүдэлмэри ябуулхаһаа гадна, һуралсал эмхидхэлсэхэ уялгатай.

Хүдөө нютагуудта һуралсалай шэнэ жэлэй эхилхэ саг ойртожо байна. Үлөөшэ саг соо партийна организацинууд бэлэдхэлэй хүдэлмэри сүм дүүргэжэ, шэнэ жэлые эмхитэйгээр эхилхэ гэжэ эрмэлзэнэ.

А. Модонов, КПСС-эй Зэдын айкомой пропагандист.

М. В. Ломоносовой нэрэмжэтэ Московско гүрэнэй университедэй механо - математическа факультедэй тоолон бодолгын математикын кафедрын дэргэдэ тоолон бодохо центр бии болоһоор 4 жэл болоо. **Зураг дээрэ:** МГУ-тэй тоолон бодохо центртэ студентнүүд практическа заняти хэжэ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй заседани сентябриин 30-да болоо. РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. П. Тарасов заседаниин түрүүлэгшээр һуугаа.

РСФСР-эй хуулинуудые хэблэн гаргаха гуримай хуушарһан дээрэһээ «РСФСР-эй хуулинуудые хэблэн гаргажа, хүсэндэнь оруулха тухай асуудалые, РСФСР-эй Верховно Соведэй тогтоолнуудые, РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй указуud болон тогтоолнуудые» заседани дээрэ хаража үзэһэн байна.

Хүндэтэ нэрэзэргэнүүдые олгохо тухай асуудал хаража үзэгдээ. РСФСР-эй наука, техникын габьяата ажал-ябуулагшын нэрэзэргэ түмэр замай транспортын научно-шэнжэлэлгын Бүхэсоюзна институдай профессорнууд нүхэд В. И. Белоконь, К. А. Шишкин, Н. П. Щапов гэгшэдтэ, РСФСР-эй наукын габьяата ажал-ябуулагшын нэрэзэргые—СССР-эй медицинскэ Наукануудай академиин биофизикын институдай директор, медицинскэ наукануудай доктор А. В. Лебединскидэ олгогдоо. П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ гүрэнэй московско консерваториин доцент советскэ элитэ пианистка Н. П. Емельяновада, М. Горькиин нэрэмжэтэ Приморско хизаарай главна режиссер А. А. Добротиндо, Московско областиин Мытищинскэ районой уралалгын зүйлнүүдые бүтээн гаргадаг Жостовско артелиин уран һайханай хүтэлбэрилэгшэ, түмэр дээгүүр элдэб угалзануудые гаргадаг мастер А. П. Гогиндо РСФСР-эй искусствын габьяата ажал-ябуулагша гэһэн нэрэзэргэ олгогдоһон байна.

Краснодарска хизаарай, Ростов-на-Дону городой арадай гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдтэ, Приморско хизаарай, Тюменскэ областиин эмнэлгын эмхи зургаануудай медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдтэ, театрын, киногой хүдэлмэрилэгшэдтэ хүндэтэ нэрэзэргэ олгогдоо.

Түймэрэй болохо үедэ хүнүүдые, социалистическэ зөөриие абархын түлөө эрэлхэг зоригтойгоор тэмсэһэн советскэ эрхэтэд «Түймэр сааралгада габьяа гаргаһанай түлөө» медаляар шагнагдаа.

(ТАСС).

СССР-эй Худалдаа наймаанай министерстводэ

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй шиидхэбэриин ёһоор СССР-эй Худалдаа наймаанай министерство хүүгэдэй хэрэглэмжын зарим промышленна эд бараанда 1958 оной октябриин 1-һээ шэнэ химдаруулһан сэн тогтоогоо. Штапельна бүдөөр, хэмэл торгоор оёгдоһон хүүгэдэй хубсаһанай, зарим түхэлэй трикотажна дотор хубсаһанай сэн дунда зэргээр 20 процентээр, хэмэл плюшээр оёгдоһон хүүгэдэй хубсаһанай сэн дунда зэргээр 15 процентээр химдаруулагдаһан байна.

Синьцзян провинцида орон соохи түрүүшын нефтепровод татагдажа байна. Энэнь Карамайска уурхайе Душаньцзутай нефть сэбэрлэдэг заводтой холбохо юм. 147 километр ута лини мүнөө жэлдэ баригдажа дүүрэхэнь. **Зураг дээрэ:** нефть урадхуулха сорго табиха нүхэ малтажа байна.

Синьхуа агентство.

Алдарта түүхэтэй Шанхай хото

Агуухэ хитад арад Коммунистическэ партиингаа хүтэлбэреэр ябажа, юһэн жэлэй саада тээ хариин империалистнуудай хэдэн зуун жэлэй эзэрхэлгые усадхаа.

Шанхай хотын ажалшад хитад арадай бэеэ сүлөөлхын түлөө тэмсэлдэ ехэхэн хубитаяа оруулаа. Шанхайн пролетариат революционно баатаршалгын үльгэр жэшээ хододоо харуулдаг байгаа. 1920 оной май һарада Хитадай коммунистнуудай эгээн түрүүшын кружок Шанхайда байгуулагдаһан юм. 1921 оной июльдэ Хитадай Коммунистическэ парти байгуулагдаба гэжэ эндэ соносхогдоо бэлэй. Тэрэ гэһээр Хитадай компарти арад зоноо али бүхы бэрхэшээлнүүд соогуур хүтэлэн гараад, эрхэ сүлөөтэ байдалда асараа.

Японтоной болон гоминдановтанай эзэмдэлгын үедэ алдарта Шанхайн хүдэлмэришэд хүшэр хүндэ байдалда тэмсэлээ хэжэ үргэлжэлүүлдэг бэлэй.

1949 оной майн 28-да Хитадай Арадай-сүлөөрэлгын арми Шанхайда орожо ерээ һэн. Тэрэ гэһэнһээ хойшо үнгэрһэн юһэн жэл соо Шанхай хото танигдашагүй болотороо хубилаа. Мүнөө энэ городто 16 гара мянган элдэб фабрика, заводууд бии. Тэндэнь миллион шахуу хүдэлмэришэд ажаллана. Шанхайн предприятинууд элдэб һайн түхеэрэлгэнүүдые, хүсэтэ генераторнуудые, рентгенэй аппарат болон бусад шухала түхеэрэлгэнүүдые бүтээжэ гаргадаг. Булад шудхалгын промышленность ехээр хүгжөө. Промышленностьдахи энэ һалбариин хүдэлмэрилэгшэд булад шудхалгаар Англиие ойрын жэлнүүдтэ хүсөөд, ахижа гараха гэһэн парти, правительствынгаа уряае халуунаар дэмжэн, мүнөө жэл 1,2 миллион тонно булад шудхаха гэһэн уялга абаа. Энэнь нёдондонойхиһоо 2 дахин ехэ болоно. Хүнгэн промышленностинь саашадаа хүгжөө. Шанхайда хэгдэдэг бүд, сай, консервэ, тамхи, эм мэтын зүйлнүүд орон соохишье, хилын саанахишье дэлгүүр дээгүүр ехэ гүйсэтэй байдаг.

Шанхай—дэлхэйн эгээн томо портнуудай нэгэн юм. Энэ портын зуу гаран пристаньнүүдтэ дэлхэйн элдэб оронуудай тугтай суднанууд харагдадаг.

Арадай засагай жэлнүүдтэ городые болбосон түхэлтэй болгохо талаар ехэ юумэ хэгдээ. Хүдэлмэришэдэй байха олон гэрнүүд баригдаа, шэнэ сад, талмайнууд хэгдээ, Культурын байшан, клубууд байгуулагдаа.

Городой ажалшад сүлөөтэй сагаа һонирхолтой һайнаар үнгэргэдэг. 250 мянган шанхайнхид үдэр бүри городой 43 кинотеатртa, 75 театрта ошодог юм. Арба гаран Культурын байшан, хүдэлмэришэдэй клубууд тэдэнэй мэдэлдэ байдаг.

Шанхай болбол Хитадай эрдэм наукын нэгэн шухала түб хото болоно. Городой 20 гаран дээдэ һургуулинууд арадайнгаа ажахыда хэдэ мянган мэргэжэлтэдые һургажа эльгээдэг. Эхин, дунда һургуулинуудта һурадаг һурагшадай тоо Хитадай сүлөөлэгдэһэнһөө хойшо үнгэрһэн үе соо гурба дахин олошоржо, мүнөө миллион үлүүтэй болоно.

Энэ город хадаа мүнөөнэй хитад драмын анхан бии болоһон газар гээшэ. Шанхайда зүжэг, цирк үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Юэцзюйгэй театрта (Шаосинска оперодо) шанхайнхид ехэ дуратай юм. Хитад арадай эрхим хүбүүдэй—Лу Синь, Сун Ят-сен болон бусадай нэрэнь Шанхайтай холбоотой.

Шанхайн гол үйлсэдэ городой музей байдаг. Тэндэнь 4—5 мянган жэл соо Хитадта байгуулагдаһан искусствын эрхим зүйлнүүд суглуулаатай.

Шанхай хото баян түүхэтэй, алдарта уг заншалтай юм. Хитадай Арадай Республикын тогтоогдоһоор 9 жэлэй ойе тэмдэглэхэ зуураа, Шанхайн ажалшад улам һайнаар ажаллаха, Эхэ оронойнгоо баялигые, хүсэ шадалые арьбадхаха, городойнгоо хубисхалша уг заншалые үргэдхэн хүгжөөхэ уялга абанад.

В. Астафьев.

РЕДАКЦИДА ЕРЭ...
БЭШЭГҮҮД

Үрэ дүнгүй аж...

Жэл бүри Сэлэнгын РТС-... сомолшууд, залуушуул то... ногооруулха хэрэгтэ ехэ а... хандуулна. Урзанда, нёдондо... низаторнуудай хамтын ... эхин һургуулиин, МТМ-гэй, ... сад гэр байрын газаагуур ... уляангир модон таригдаһан ...

Комсомолшуудай үүсхэлэ... намартаашье модон һуулга... эхилээ. Үнгэрэгшэ амаралты... воскресник эмхидхэгдэжэ, ... клубай газаагуур олон ул... һуулгагдаа. Комсомолшууд, ... нар Л. Зубкова, Д. Конд... медицинскэ сестранууд Л. Ба... И. Черниговская гэгшэд ... хитэйгээр ажаллаа. Тус вос... гые РТС-эй комсомольско ... зациин секретарь нүхэр Г... эмхидхэһэн, мүн хүтэлбэрил...

Гэхэ зуура комсомолшуу... риһан модониинь муугаар ха... лагдана.

РТС-эй завхоз нүхэр Кар... таригдаһан мододы шэн... рёолхо, хуушарһан хорёон... заһаха тушаа һаналаа таб... Тиимэһээ хони, ямаад тари... уляангир модые зүндөө гэм... хидэг. Профсоюзай хүдэлм... дэй комитедэй түрүүлэгшэ ... Попова энэ хэрэгтэ мүн лэ ... лаа хандуулнагүй.

Таригдаһан модые һайн... гуулха, тосхоноо ногооруу... лаар комсомол, залуушуула... байһан ажалые анхаралдаа... тухай хорёонуудые бариха ... РТС-эй дирекци хэмжээ аба... той.

П. Ан...

Тобшо дохёо

Уһагүй худаг. Нёдондо ... ловска сомоной (Закамен) ... нэрэмжэтэ колхоз 50 метр ... тэй худаг малтуулһан байг... зундаа насос табяад, худаг... абадаг болохоб́зи гэжэ ... хүтэлбэрилэгшэд найдуулһа... Зуншье үнгэрбэ. Тэд ... гууд шэнэ худагһаа уһа аба... дангүй байһаар.

Б. Ба...

Мартагдаһан кузница. ... аймагай «Коммунизм» кол... дэн жэлэй саада тээ яһал... кузницатай, түмэршэ да... байһан юм. Урдань түмэршэ... байһан үбгэнэй үндэр наһа... ложо, ажалһаа гарахада... хозой правлени Даша-Донд... наевые түмэршэ дарханаар ... һон юм. Мүнөө энэ нүхэр... ажалда эльгээнхэй. Тиихэд... цын хэрэгтэй зэр зэмсэг үг... шоо. Мори тахалуулха гү, ... гэ, шаргын, трактор, косил... тэрэ жэжэ юумэнэй эбдэрж... колхозойхид Хори тосхоноо... шэ дарханиие бэдэржэ яба...

К. Жал...

Байра байдалынь муу. ... най аймагай Элсун, Бар... аймагай Ярикто нютагууд... рондо шэнэ аршаан бии бо... рэниие Бүгсэхөөнэй аршаа... нэрлэдэг. Үнгэрэгшэ зун... олон зон амараа, мүн нюд... хүлөө үбдэһэн хүнүүд ... луулжа, «элүүр болообди»... Харин энэ аршаанай байр... лынь, түхеэрэлгэнь ехэ ... санитарно-гэгээрэлэй ... ябуулагданагүй.

В. Р...

ВЛКСМ-эй 40 жэлэй ойн урда тээ

Алдарта һайндэрөө ажалай амжалтаар угтая

Бүхэсоюзна залуушуулай Ленинскэ Коммунистическэ Союзай байгуулагдаһанһаа хойшо 40 жэл гүйсэһэнэй ой энэ оной октябриин 29-дэ тэмдэглэгдэхэнь. 40 жэлэй саада тээ 1918 ондо манай ороной ниислэл хото Москвада Бүхэроссин залуушуулай союзай 1 съезд зарлагдаа һэн. Шэнэ Совет Россие байгуулха хэрэгтэ хүдэлмэришэн, таряашан залуушуулые эдэбхитэйгээр хабаадуулха гэжэ тэрэ съезд нэгэн дуугаар тогтооһон байгаа. Съездын хүндэтэ түрүүлэгшээр манай агуухэ вождь Владимир Ильич Ленин һунгагдаһан юм. Комсомол хадаа партиин ударидалга доро хүдэлмэрилдэг, залуушуулай ниитын эмхи зургаан болоно гэжэ тиихэдэ бэшэгдэһэн байха. Ленинскэ комсомол тэрэ сагһаа хойшо 40 жэлэй туршада үнэн сэхээр, шэн габьяатайгаар ажаллан, манай орон дотор коммунизм байгуулхын түлөө түрэл партиингаа бэелүүлһэн агуухэ тэмсэлдэ туһалһаар ерээ.

1923 ондо эмхидхэгдэһэн манай Бурядай комсомол Алас Дурна зүгтэ, Байгал шадар Совет засагые бэхижүүлхэ хэрэгэй түлөө сагаантанда эсэргүү тэмсэлдэ, Японой эзэмдэгшэдтэ эсэргүү байлдаанuудта хабаадажа, баатар габьяа гаргаһан түүхэтэй. Жэшээлхэдэ, Троицкосавск (мүнөө Кяхта) хотодо Совет засагай түлөө баатараар тэмсэжэ унаһан комсомолшууд Елена Волкова, Виктор Жданов, Ида Охмянская гэгшэдэй алдар нэрэ хэтэдээ мартагдахагүй.

Мүн комсомолшууд-залуушуул манай орониие индустриин замда оруулха, хүдөө ажахыгаа коллективнэ болгохо, тиигэжэ социализм байгуулха хэрэгтэ ехэ үүргэ дүүргэлсээ. 1923 ондо Дээдэ Үдын механическо-шудхалаагай (мүнөөнэй «Механлит») завод, үйлэдбэриин бусад предприятинуудта комсомол-залуушуулай габшагай бригаданууд түрүүшынхеэ байгуулагдаһан юм. Шэлэй заводой химическэ цехын комсомолшууд болон залуушуул мастер нүхэр Куликовой ударидалгаар ажалдаа амжалта түйлахын түлөө түрүүшын социалистическэ мүрысөө эмхидхээ һэн. Мухаршэбэрэй, Сэлэнгын комсомолшууд, залуушуул хүдэлмэришэдые дунда шадалтай таряашадтай нягта холбоо барисаатай болгохо, мүн нюдарган баяшуулай хорото муухай аашатай тэмсэхэ ябадалда эдэбхитэйгээр хабаадаһан юм. Тэдэнэр хүдөө нютагуудаар уран һайханай концертнүүдые табилсадаг, «Ургасын үдэр» үнгэргэлсэдэг байгаа.

Манай орон дотор коммунизм байгуулха хэрэгтэ бэлэдхэл болгон, арад зониие эрдэм номдо һургалсыт гэжэ ВЛКСМ-эй III съезд комсомолшууд, залуушуулые уряалаа бэлэй. Тэрэ уряада харюу болгожо, республикымнай, илангаяа Прибайкальска аймагай комсомолшууд, залуушуул ехэ юумэ хээ һэн. Хүн зониие эрдэм номдо һургахаһаа гадна, бурхан шажанай худал хуурмагые элирүүлһэн пропаганда үргэнөөр ябуулдаг байгаа.

Хараад үзэхэдэ, республикымнай комсомолой организаци хэдэн олон хүтэлбэрилхы партийна, бусад хүдэлмэрилэгшэдые хүмүүжүүлээ. Жэшээнь, мүнөө Эрхүүгэй горно-металлургическа институдай марксизм-ленинизмын үндэһэн һургаал зааха кафедрын багша нүхэр Ф. Р. Коняев ВЛКСМ-эй III съездэ хабаадаһан, түрүүшын бурят-комсомолшуудай нэгэн болоно. Республикын газетэнүүдэй хэблэлэй директор нүхэр Н. Е. Левский урдань ВЛКСМ-эй Дээдэ Үдын горкомой секретаряар хүдэлөө һэн. Иимэ жэшээнүүд олон бии. Хэдэ миллион хүтэлбэрилхы кадрнуудай комсомолоор дамжан дэбжэһыень совет арад һайн мэдэжэ байдаг.

Эсэгэ ороноо фашистнуудһаа хамгаалха Агуухэ дайнай үедэ оло мянган, миллион комсомолшууд, залуушуул баатар габьяа гаргаа. Дайнда шалгаран тодорһон республикымнай 19 хүбүүдтэ Советскэ Союзай Геройн нэрэзэргэ олгогдоо һэн. Советскэ Союзай Герой Александр Матросовой эрэлхэг жэшээгээр наһа бараһан, ПВЗ-гэй залуу хүдэлмэришэн Сергей Орешков, суута лётчик Петр Харитонов, снайпер Жамбал Тулаев, Цырен-Даша Доржиев, Георгий Москалев болон бусад олон баатарнуудай нэрэнүүд түүхын хуудаһанда алтан үзэгөөр бэшэгдээ.

Дайнһаа хойшо оронойнгоо арадай ажахые һэргээн бодхоохо, саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ комсомолшууд, залуушуул эдир наһанайнгаа эршэ хүсэ элсүүлэн, шэн зоригтойгоор ажаллажа байнхай.

Комсомол—КПСС-эй үнэн туһалагша, халаан байһанаа бодото хэрэгээр ходо гэршэлэн харуулна. Үйлэдбэрилэгдэдэг һү, тоһо, мяханай хүн бүхэндэ хүртэсын талаар Америкын Холбоото Штадуудые ойрын жэлнүүдтэ хүсэхэ гэһэн партиин уряае хүндэтэйгөөр хүлеэн абаад, республикымнай 3000 үлүүтэй комсомолшууд-залуушуул колхоз, совхозуудай малай фермэнүүдтэ ажаллахаяа ошонхой. ВЛКСМ-эй Курумканай айком (секретаринь нүхэр Н. Намжилов) байгша оной январьһаа эхилээд, колхозуудай фермэ болон отарануудта ажаллаха комсомолшууд, залуушуулай 48 коллектив эмхидхээ. Аймаг соохи бүхы хонидой хахадыень залуу хонишод даажа байдаг. Зэдын аймагай (ВЛКСМ-эй айкомой секретарь нүхэр И. Самбуев) дунда һургуулинуудай арбадахи классай һурагшад—комсомолшууд колхозуудай фермэнүүдтэ ошожо, түл абалгадань ходо туһалалсана. Мүнөө жэл Петропавловкын дунда һургуулиие хамта дүүргэһэн 18 хүбүүд, басагад бултадаа Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо һаалишад, хонишод болоод ажаллажа байна. Мүн нёдондо дунда һургуули дүүргэһэн Надя Будажапова хонишоноор хүдэлхэ зуураа, ажалай эрхим жэшээ харуулаа. Нүхэр Будажапова ВЛКСМ-эй XIII съездын делегат болоо һэн, мүнөө зооветеринарна институтда һуража эхилээ.

Энэ жэл ниитын малда үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэридэ республикын 10 мянгаһаа дээшэ комсомолшууд-залуушуул, 572 звено хабаадаа. Илангаяа Түнхэнэй, Кударын, мүн бусад хэдэн аймагай залуушуул һайнаар хүдэлөө. Жэшээлхэдэ, Кударын аймагай комсомолшууд-залуушуул 84,7 мянган центнер үбһэ тэжээл бэлэдхэһэн байна.

Республикымнай хүбүүд, басагад энэ жэлэй нэгэдэхи кварталай туршада 3740 тонно түмэрэй өөдэһэ, хаядаһа суглуулжа, гүрэндэ тушааһанай түлөө бүхэсоюзна хоёрдохи мүнгэн шанда хүртөө. Хоёрдохи квартал соо ВЛКСМ-эй Бабушкинай горком (секретаринь нүхэр А. Рубцов) 304,9 тонно түмэрэй үртэһэ суглуулаа. Энэнь комсомол хүн бүхэнэй 278 килограмм болоно. Мүн Улан-Үдын Октябрьска районой комсомолшууд-залуушуул (ВЛКСМ-эй райкомой секретарь нүхэр Р. Федоров) 101,7 тонно түмэрэй элдэб өөдэһэ суглуулаа. Эдэ хоёр организаци республика дотороо түрүү һуури эзэлэнхэй. Түмэрэй өөдэһэ, үртэһэ суглуулга хаа хаанагүй үргэлжэлһөөр.

ВЛКСМ-эй 40 жэлэй ойе ажалай үндэр амжалтаар угтаха мүрысөөндэ комсомол-залуушуулай 350 бригада, халаанууд ороод, ажаллажа байна. Тэдэнэй 100 гараниинь 1959—62 онуудай түсэбэй тоодо оруулхаар хүдэлжэ байнхай. Паровоз, вагон бүтээдэг заводто 16 нимэ бригада 1959—62 онуудай тоосоогоор ажаллана. Паровоз, вагон гадаг цехүүдтэхи нүхэд В. ...вой, А. Ошировай хүтэл... комсомолшуудай бригадан... бүринингөө даабари 200—... цент хүрэтэр дүүргэнэ.

Дунда һургуули дүүргэһ... хүбүүд, басагадай зүгһөө п... тинуудта эльгээгыт гэһэн ... тическа гүйлта ВЛКСМ-эй ... дүүдтэ олон ородог бо... комсомолшууд, залуушуул ... үндэр бүтээсэ түйлана. К... шууд, залуушуулай түйла... лажа байһан амжалтань ... ударидалгын аша үрэ бол... ниие ажал хүдэлмэридэнь ... жуулха, хүмүүжүүлхэ ... КПСС-эй Бичурын айком ... һайн жэшээ харуулна. Энэ ... залуушуул комсомолой н... 500 мянга гаран түхэриг ... оруулаад байна. Илангая... да», Калининай, Логовски... жэтэ колхозуудай комсо... залуушуул энэ хэрэгтэ э... гээр хабаадана. «Победа» ... залуушуул энэ оной эхин... комсомолой нөөсэлгэдэ 4... түхэриг оруулаа. Калинина... жэтэ колхозой уһа тогтоо... бии болгоходонь туһалхын ... магай түб тосхоной комсо... һайн дурааraа 10—10 үдэ... лэлсөө.

Комсомолшууд, за... дунда эдэ мэтын үүсхэл ... гүй үргэнөөр дэлгэрээд, В... 40 жэлэй ойн һайндэры... ехэ амжалтаар угтаха х... һалха байна.

Г. ЯЧМЕНЕВА, В... Бурядай обкомой се...

Манай уншагшадай дурадхалнууд

Хүдэлмэришэд заатагүй дунда һургуулитай байха зэргэтэй

Ажалай резервын һургуулинууд тухай хөөрэлдөөн

…жабайдалтай һургуулиин хол… бэхижүүлхэ тухай, орон дотор …ай гэгээрэлые саашадань хүг…хэ тухай» нүхэр Н. С. Хрущевой …эгые уншажа, совет хүнүүд …э һонирхобо. Энэ документ һу…шад, студентнүүдые һургаха, …үүжүүлхэ хэрэгтэ ехэ удхаша…тай. Бэшэг соохи дурадхалнуу… бэелүүлээд байхада, һургуу… хүдэлмэридэхи гол дутаг…—һуралсал ажабайдал хоёрой …рондын алгасал усадхагдаха …той.

Ажалай резервын һургуулинууд хэрэгтэй

Дунда, дээдэ һургуулинуудай хү…эрние шэнэдхэн хубилгаха …дал ажалай резервын һургуули…дай, училищинуудай урда шэнэ …алгонуудые табина. Ажалай ре…вын һургуулинууд, училищи…тахи мүнөө үеын һуралсалай …гуримай яһала таарамжатай …заниинь элирээ. Эдэ һургуули… дунда мэргэжэлтэй хэдэн …тан залуу хүдэлмэришэдые …мышленность болон хүдөө ажа…а зорюулан жэл бүри бэлдэнэ …у. Гансахан манай республи…н һургуулинууд, училищинуудые …7—58 онуудай һуралсалай жэл… 2650-яад залуу мэргэжэлтэд …гэжэ гараад, мүнөө арадай …хын элдэб һалбаринуудта …ллажа байна. Республика до…ай хамтадаа 3 мянгаһаа дээшэ …агшадтай гүрэнэй ажалай ре…вын 16 һургуули, училищинууд …анхэй. Тэдэнэй тоодо хүдөө …хын механизациин 5, барил…4 училищи, ФЗО-гэй 2 һургуу… оролсоно. Тэрэшэлэн түмэр за… техническэ, тусхай техническэ …лищи, горно-үйлэдбэриин һур…и бии.

…онхи училищи, һургуулинууд … хэрэгсэлээр хангагданхай …жа; һурагшадтаа ажалай мэргэ… дүй дүршэл олгодог юм.

…уралсалайнгаа дүүрэхын урда …бүхы һурагшад предприятинуу… цехүүдтэ, барилганууд дээрэ, …хоз, совхозуудта ажалладаг. …эдээ үйлэдбэри заадаг мастер…ай хиналта доро харюусалга… хүдэлмэри хэдэг байна. Гол тү… база болоһон предприятинуу…гаа захилаар, һуралсалай мас…кой соо элдэб орёо юумэ дар…а. 1957 ондо ажалай резервын… 1200 мянган түхэригэй продук… үтээгээ. Һурагшадай хүсөөр …алсалай корпус, мастерскойнууд …дажа, кабинедүүдынь шухала …эрэлгээр хангагдаа. Мүнөө …эй республикын училищи болон …гуулинууд, ажалай резервын …алени түмэрөөр дарха хэхэ … мянган түхэригэй сэнтэй зэрзэмсэгүүдые, элдэб мебель дархалжа, бэлэн болгохо түсэбтэй.

Физкультурын зал, һуралсалай-үйлэдбэриин 2 мастерской болон бусад барилга хэгдэхэ юм.

Программыень хубилгаха шухала

Орон доторхи арадай гэгээрэлые шэнэдхэн хубилгаха ябадал ажалай резервын һургуули, училищинуудай хүдэлмэриин шанар улам һайжаруулхые эринэ. 8 жэлэй һургуули дүүргэһэн залуушуулай заримань профессиональна һургуулида һуража, ямар нэгэн мэргэжэлтэй болохо ёһотой гэжэ нүхэр Н. С. Хрущевой бэшэг соо хэлэгдэнэ. Тиихэдээ ямар нэгэн мэргэжэлтэй болохоһоо гадна, юрэнхы эрдэмээ дээшэлүүлхэ зэргэтэй.

Ушар юуб гэхэдэ ажалай резервын һургуулинууд мүнөө байһан программануудаа үндэһөөрнь шэнэдхэн хубилгажа, һурагшадай юрэнхы эрдэмые дунда һургуулиин программын хэмжээндэ хүргэбэл зохистой байгаа.

Ажалай резервын һургуули, училищинуудые олон болгожо, промышленность, хүдөө ажахыда хүдэлхөөр залуу хүдэлмэришэдые бэлдэхэ гурим һайтар хаража үзэхэ хэрэгтэй. Мүнөө элдэб түхэлэй һургуулинуудта һураха болзорыншье олон ондоо байдаг. Жэшээнь, барилгын училищида 2 жэл, ФЗО-гэй һургуулида миил 10 һара һуража гарадаг.

Ойрын хэдэн жэлэй туршада ажалай резервын нэгэ гү, али хоёр янзын һургуулитай болоо һаа зохистой һэн. Хоёр-гурбан жэлдэ һураха городой тусхай техническэ училищи, нэгэ-хоёр жэлдэ һураха хүдөөгэй тусхай техническэ училищи (иимэ хоёр янзын һургуули) эмхидхэхэ һэмди гэжэ СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи Ажалай резервын главна управлениин начальник нүхэр Зеленко зүб дурадхана. Хэрбээ тиигээ һаа, барилгын, түмэр замай, техническэ, хүдөө ажахын училищинуудаа дээрэ дурсагдаһан городой, хүдөөгэй тусхай техническэ училищи болгожо хубилгаха байгаабди. Мүнөө байһан ажалай резервын һургуули, училищинуудай заримыень нэгэ хэдэн саг соо хуушаарнь үлээмээр болоно хэбэртэй. Яахадааб гэхэдэ, залуушуулай заримань хэдэн жэлэй туршада дунда һургуули дүүргэжэ, техническэ училищида орохоор багсаагдана. Тэрэшэлэн 7—8 класс дүүргэһэн зарим залуушуул барилгын училищи, ФЗО-гэй һургуули, хүдөө ажахын механизациин училищида орохо бшуу.

Тусхай багшанарые бэлдэхэ

Һуралсалай хэрэг шэнэдхэн хубилгахадаа методикыень ондоо болгохо шухала. Ажалай резервын һургуули, училищинуудта зааха багшанар болон үйлэдбэриин-һуралсалай методые ондоо болголсохо зэргэтэй. Энэнь мүнөө үедэ ажабайдалһаа таһаранги байна. Ажалай резервын һургуули, училищинуудта зааха багшанар, үйлэдбэриин-һуралсалай мастернуудые бэлдэхэ асуудал шиидхэгдээдүй байһаар. Багшанар, мастернуудай бэлэдхэл муутай байһан дээрэһээ, һуралсалай шанар хангалтагүй байна. Тиимэһээ ажалай резервын һургуулинуудта зааха багшанарые ороной дээдэ һургуулинууд олоор бэлдэхэ уялгатай. Мүн залуу хүдэлмэришэдтэ заахынь тула үйлэдбэри дээрэ ажаллажа байдаг дүй дүршэлтэй мастернуудые томилжо боломоор.

Ажалай резервын һургуули, училищинуудта залуушуул улам олоороо ороно. Тиимэһээ һурагшадта зорюулан гаргашалагдадаг зөөриие алмаха зорилго табигдана. Мүнөө үеын тиимэ һургуули, училищинуудай бүхы һурагшад гүрэнэй тэдхэмжэ дээрэ байдаг: түлөөһэгүйгөөр һурадаг, хооллодог, хубсалдаг. Ажалай резервын һургуулинуудые улам олон болгоод, тэдхэмээр түрэлхидтэй үхибүүдые абалсабал, иимэ ехэ гаргаша хэлтэгүй болохо. Үйлэдбэриин практика гарахадаа үмдэхэ тусхай хубсаһаар, үдэртөө нэгэ дахин эдихэ хоолоор һурагшадые түлөөһэгүйгөөр хангабал болохо гэжэ һанаха байнаб. Тиигэбэл— ажал хэрэгтэ һаад болонгүй, гүрэнэй ехэ мүнгэн алмагдаха һэн.

Ажалай резервын һургуули, училищинуудай һурагшадай журам заршамые бэхижүүлхэ, тэдэниие хүмүүжүүлгын хэрэгтэ багшанарай, комсомолой, профсоюзай организацинуудай үүргэ болон харюусалгые дээшэлүүлхын тула хүмүүжүүлгын талаар директорэй орлогшонорой тушаалые саашадань болюулха хэрэгтэй гэжэ һанагдана.

КПСС-эй ЦК-гэй Президиумээр һайшаагдаһан, һуралсалай хэрэгые шэнэдхэн хубилгаха тухай нүхэр Н. С. Хрущевой дурадхалнууд тусхай техническэ һуралсалай саашадаа хүгжэхэ ябадалда туһалха, һайн мэргэжэлтэй, шадабаритай, культурна хүдэлмэришэдые бэлдэхэ арга олгохонь лабтай.

Г. Слугинов, КПСС-эй обкомой инструктор.

Хэлэһэндээ хүрэдэг слесарь

…водой цехын улаан буланда хү…мэришэд олоороо сугларанхай. … хэлэһэн хүнүүд барандаа …С-эй XXI съезд зарлаха тухай …иин ЦК-гэй сентябриин Пле…й тогтоолые нэгэн дуугаар һай…жа, тэрэ съездые ажалай шэнэ …алтаар угтаха тушаа хэлэжэ …ба.

…оной дунда һууһан хүдэршэг…й, душээ шахаһан нэгэ хүн … үргэжэ, үгэ эрэбэ.

… Зай, Трофим Трофимович га…

…Энэмнайл хэлэһэндээ хүрэжэл…даг, ёһотойл новатор ха юм …—гэжэ байжа урдуур һуугшад …элдэбэ.

…фим Романюк бодомжотойхо… һаралгүйхэнээр хэлэжэ эхи…

… КПСС-эй XXI съезд Эхэ оро…най ажалшадай ажабайдалда …обыти болохонь. Тиимэһээ ма… заводой хүдэлмэришэд түрэл …эйнгаа съездэ бэлэг болгон, …йнгэ түсэбһөө гадуур 75 мян… дүрбэлжэн метр шэл арадайн … ажахыда үгэхэ гэжэ хэлсэбэбди. …эн үгэдөө хүрэхэ, абаһан уял… заатагүй дүүргэхэ ёһотойбди…

…эй заводойхидой үйлэдбэриин …зүблөөн болоһоор һара шахуу … байна. Үнгэрһэн энэ үе соо …ой цехүүдтэ социалистическэ …сөөн шэнэ хүсөөр дэлгэрээ. …ада, хүдэлмэришэн-бүхэн абаһан уялгаяа дүүргэхын тулада оролдосо ехэтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна.

Заводой хабсаралгын цех. Ханын захаархи верстагууд дээрэ томошье, багашье элдэб детальнууд табяатай. Эдэ бүгэдэ заводой үйлэдбэриин гол цехүүдһээ заһабарида асарагданхай. Ута верстагай захада тодхогдоһон станогто Трофим Трофимович Романюк хүдэлмэрилжэ байба. Ээрсэгэй түргөөр эрьелдэжэ байһан наждак-точилада барижа байһан деталяа хүргэхэтэйнь зэргэ, улаан дүлэтэй шэрээдэһэн холуур сасарна.

Энэ үедэ цехын механик Сергей Федорович Керюшин Романюгай хажууда ерэжэ иигэжэ мэдүүлбэ:

— Үглөөнһөө хойшо олохон деталь зүб болгожорхёо байнаш,—гэбэ.

—Нормо дүүрэхэ ойртоо ха. Теэд оролдохо сагнай ерэнхэй ха юм. Октябриимнай һайндэр, XXI съезд үдэр ерэхэ бүри ойртожол байна,— гэжэ нүхэр Романюк урдаһаань харюусаад, хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлжэ ороно.

Сонхоор ороһон наранай элшэдэ толорон байһан ялагар сагаан түүлхэнүүдые механик абажа, шанарыень шалгана. Дүршэл ехэтэй слесарь Трофим Романюгай бүтээһэн детальда голодоһон гэжэ байбагүй. Урдынхидаал адли деталь бүхэниинь хэм хэмжүүр соохоноо бүтээгдэһэн байба.

Слесарь Трофим Романюк Улан-Удын шэлэй заводой эрхим хүдэлмэришэдэй зэргэдэ оролсоһоор үнинэй. Тэрэнэй гараар заводой үйлэдбэриин орёо нарин механизмууд заһабарилагдадаг, шэнэ түхеэрэлгэнүүд тодхогдодог байна. Үнгэрһэн юһэн һара соо нүхэр Романюк жэлэйнгээ даалгабарита түсэб сүм дүүргээ.

— Мүнөө түрэл партиингаа XXI съездын хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсаад байхадаа халаан бүхэнэйнгөө нормые 190 процент дүүргэнэб,—гэжэ нүхэр Романюк хөөрэнэ.

Зураг дээрэ: слесарь Т. Романюк, хүдэлмэрилжэ байна.

Б. Будаев.

Уран зохёолой булан

Ж. БАЛДАНЖАБОН.

Эхын үгэ

Архис дайсанда хорлуулжа унаһан, Бурядай түрүүшын комсомолшуудай нэгэн Чимитдоржо Цыбиковэй дурасхаалда.

Уһан гэхэшэ
урдан урдан байхадаа,
Уулын нюрууе
уута жалга болгодог лэ.
Хүүгэд гэхэшэ
хүгжэн өөдөө бодохоодоо,
Хүлэгэй шэхэ
хүсэтэ гараараа бажуудаг лэ.
Эрын эрхим
эрэ болон хүгжөө һаа,
Эрдэм бэлиг —
эршэ хүсэ олоо һаа,
Буруугай бэлшээриһээ
бушуу саашаа харайлгадаг,
Булта зонхёнгоо
нэрэ соло суурхуулдаг.
Минии хүбүүн
Чимитдоржо гэхэшэ һэн,
Миишшье бэшэ,
«Цыбиков» гүүлэдэг болоо һэн.
Тэрэ —
минии нюдэнэй сэсэгы
байһан юумэл,
Тэрэ —
минии зүрхэнэй толто
байһан юумэл.
Түрэһэн үриэ
түбхын түрүүн магтаха гэхэшэ
Тиимэш таатай
байдаггүйнь мэдээнэ.
Тээд
минии хүбүүн —
гансаш минии байгаагүй,
Түмэн арадай
түрүү хүбүүн байгаа даа.
Тиимэ хадаа
даляа урган бодохоодоо,
Тэмсэл соогуур
тэгүүлэн ошоһон байха даа.

***

Хубисхалай дүлэтэ
хорёод онууд нэрьээ һэн.
Хоротон харатан
хагсуу һалхяар туугдаа һэн.
Зүгөөр
шэрэнги соогуур
шоно улидаг байгаа,
Шуһа унхидан,
шуухиран гүйлдэдэгшье
байгаа.
…Хабар боложо,
харьялаа голнуудшье урдаба.
Хада майлаар
далан тобшошье һалбарба.
Дууша шубуудшье
дулаан оронһоо ерэбэ.
Сагаан эдеэншье
салгидан дэлбэрэн дэлгэрбэ.
Эрдэм һурахаа
Эрхүү ошоһон хүбүүм
Эрьежэ гэртээ
энхэ мэндэ бусаа һэн.
Эжы, абынгаа
эльгэ зүрхэ баясаан,
Эрхэлэн байжа,
зантагар толгойгоо үндүүлээ һэн.
Багша Ленинэй
бараа—дүрэ
бэлэг асарһанаа
Баруун хойноо
барижа үзөөд,
баяртай дэлгээ һэн даа.
Майлын үбэрөөр
хонёо адуулдаг ябатараа,
Мангир түүжэ,
гэртээ асардаг байтараа,
Комсомолойнгоо билет
зүрхэндөө барижа зогсоо һэн,
Холыш шэртэн
хараад иигэжэ хэлээ һэн:

«Малаа хараад,
мангираа түүгээд
байха саг бэшэл,
Шэнэ байдал,
шэнэ журам мандуулха
саг ерэбэл.
Эжым, хүлисөөрэй!
энэ дороо мордохом,
Эрхим нүхэдни
хүлеэжэ байна—ябахам».
Хажуудаа байлгаад,
хаража байхашье дуратай һаа,
Хорижо юрэдөө,
шадаагүй һэн зүрхэмни.
Чимитдоржом
шууд түргэн мордоо һэн,
Шэнхинээ дуулаад,
Жэбхээһые уруудан ошоо һэн.
Хойноһоон гаража,
хоёр нюдөөрөө үдэшөө һэм,
Холын замда
хутаг юрөөл гуйгаа һэм.
Шэхээ шагнаад,
гэртээ һуудаг байгаа һэм.
Чимитдоржоо
һанан дурдан байгша һэм.
Шэнэ байдал,
шэнэ ёһо уряалжа,
Шулуутай нютагта
суглаа хэбэ гэлсэгшэ һэн.
Үзэг бэшэг
үбгэд хүгшэдтэ заажа,
Үндэр хээрээр
Үльдэргээр ябана гэгшэ һэн.
Буу үргэлөөд,
бэдхуулые бэдэржэ,
Бугандын эхээр
тэмгэ дабабашье гэлсээ һэн.
Нюдарган баяанай
нюуса ааша элишэлжэ,
Ниитын урда
үгэ хэлэбэ гэлдээ һэн.
Халуун зүрхөөрөө
хайрата хүбүүгээ дахажа,
Хаанашье ябаа һаань,
хамта ябалсадаг байгаа һэм.
Мэгзэм — мааняа
мэнэ-мэнэ уншажа,
Мэндэ ябахын
юрөөл табин һуугша һэм.
…Комсомолой командировкоор
мордобо юм ха гээ һэн.
Хара-Шэбэр
хүрэхэ аабза гэлсээ һэн.
Үдэршье, һүнишье
үргэлжэ хүлеэһээр байтарни,
Үүдэн дээгүүрээ
үлын хараһаар байтарни,
Аюулта муухай
мэдээсэл гэнтэ дуулдаа һэн
Алууршан бодхуул
алаа юм ха гэлсээ һэн.
Мэдэнэгүйб,
юунэйшье тиихэдэ болоһые,
Мэлмэрһэн нёлбоһондоо
хахажа унаһан байгаа гүб,
Мэдэнэгүйб,
худалаар хэлэхэ аргамгүй,
Халуун зүрхэнэйм
һудаһан хабшаһан байгаа гү…
Зүблэлтэ засагай
зүрюу дайсад
хорлоһон байгаал,
Халуун шомполоор
хадхажа, хайража
алаһан байгаал.
Хорёодхон наһатай
комсомол зүрхэтэй
минии хүбүүн
Хатуу зоригоор
харюу үгэһөөр
унаһан байгаа.
Хүүр дээрэнь
хүндын харуул
ходо жагсан байгаа һэн,
Хүбүүнэйм нүхэд —
комсомол залуушуул —
хатуу тангариг үгөө һэн:
— Чимитдоржо,
шам шэнгеэр
хододоо тэмсэн ябахабди,
Шинии нэрээр,
шинии хабаар
шэнэ байдал зохёохобди.

***

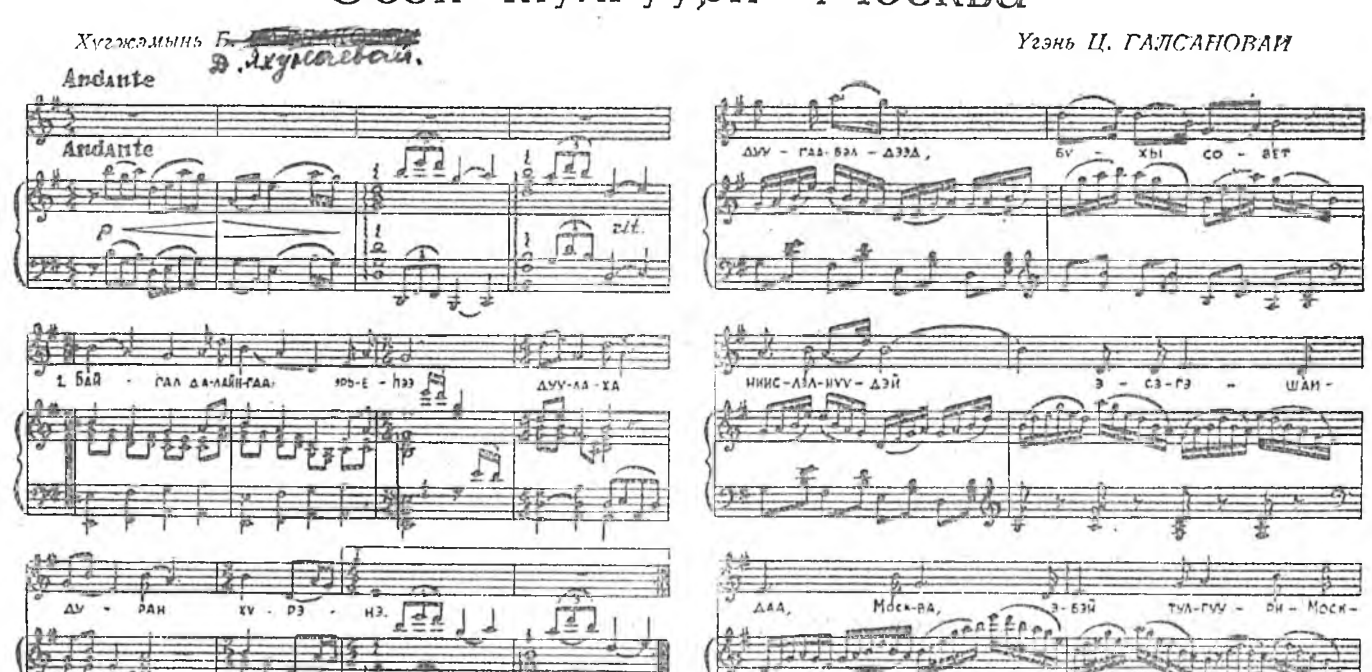
Агуу дайнда
алдар солоо бадаруулһан,
Атар газарые
арбай гурилаар долгитуулан,
Хэсһон дайдада
хэто город бодхооһон,
Хенин һурэгэй
алтан нооһо тэбэриһэн
Комсомол залуу
хүбүүд, басагадые харахадаа,
Холые зориһон
хонгёо хүгжэм шагнахадаа,
Чимитдоржом
энэ гэжэ тоолодогби,
Шэн зоригойнь
габьяа гэжэ һанадагби.
Багадаа һураһан
класстань ходо ородогби,
Барилдажа наадаһан
дүбөөрнь баһа ябадагби.
Загдуул хүнэндэ
зуража һиилэһэн нэрэнь
Зандаа аржыжа
ургаһан хэбээрээ байдаг лэ,
Дуулдаг дуунайнь
дуулим хонгёо аялгань
Дуулдаһан шэнги
шэхэнэйм үзүүртэ жэнгинэдэг лэ.
Хүбүүм, ши, хүбүүм,
үхэжэ хосороо бэшэлши!
Хүхэн дээрээ
хүндын орден яларуулһан
Комсомол баатар
ходо мүнхэ ябаналши!
Хүбүүм, ши, хүбүүм,
үхэжэ хосороо бэшэлши!
Хододоо залуу,
хододоо түрүү гэгдэһэн
Комсомол баатар,
хорёодхон наһатай зандаалши!

Ага. 1958 он.

Эбэй тулгуури—Москва

Хүгжэмынь Д. Аюушеевай

Үгэнь Ц. ГАЛСАНОВАЙ

1. Байгал далайнгаа эрьеһээ
Дуулаха дуран хүрэнэ.
Уран дуунайнгаа аялгаар,
Урин хоолойнгоо хухалгаар
Үргэн бариеыл дуугаа бэлдээд,
Бүхы совет ниислэлнүүдэй
Эсэгэ — шамдаа, Москва,
Эбэй тулгуури — Москва!

2. Түрэл Бурядай хотонууд
Түүхэтэ замаа дэлгэжэ,
Энхэ суутайхан Москватай
Эльгэ зүрхөөрөө холбоотой.
Үргэн бариеыл дуугаа бэлдээд,
Бүхы олон ниислэлнүүдэй
Эсэгэ — шамдаа, Москва,
Эбэй тулгуури — Москва!

3. Совет ороной арадууд
Сүлөөтэ найртаа золголдон,
Түбэй арюухан Москвадаа
Бүһэ бүһэеэ андалдаа.
Үргэн бариеыл дуугаа бэлдээд,
Бүхы дэлхэйн ниислэлнүүдэй
Эсэгэ — шамдаа, Москва,
Эбэй тулгуури — Москва!

Үндэр наһатын жаргал

Баруун хойшоо урдаһан Баргажан. Энэ голой хойто бэеэр үүлэ тулама орьёл торьёл шулуун хада Байгал далайн эрье хүрэтэр һунанхай. Баргажанай эльдин үргэн талада баян ажахытай колхозуул олон. Атар тарган хонин һүрэг, үхэр мал бэлшэдэг, тараан далай долгилон байдаг.

Энэ һайхан нютагта зуугаад жэлэй саана түрэһэн Цырен Цымпилов Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо ажаһууна. Тэрэнэй эдир залуу наһан хаанта засагай харанхы мунхаг сагта үнгэрһэн байна. Цырен залуугаар баяшуулда хүдэлжэ эхилһэн юм. Үглөөнэй эртэһээ үдэшын харанхы болотор ажалладаг һэн.

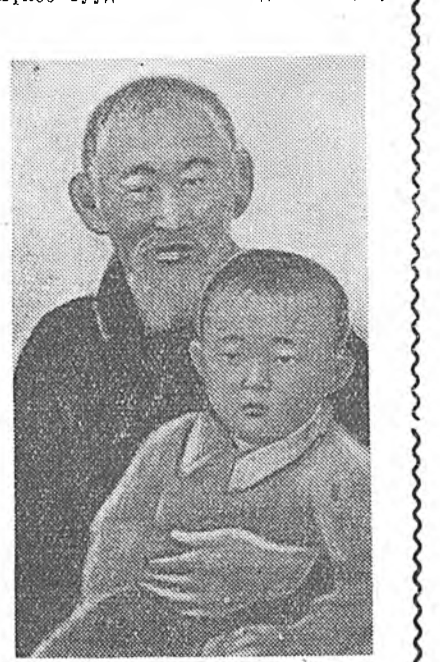
Цырен Цымпилов Хилгана нютагта түрэжэ, тэндээ гэрэлээ. Юһэн үхибүүдээ бултыень хүмүүжүүлжэ шадаагүй байха юм. Теэд тэрэ үеын үгытэй ядуу хүндэ арбаад үхибүү тэжээхэ гээшэ бэрхэтэйшэг хэрэг байгаа бшуу.

Мүнөө Цырен үбгэжөөлэй гурбан хүбүүн, гурбан басаган Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилнэ. Цырен Цымпилов 92-той болоод, Совет засагай үеын золтой жаргалтай ажабайдалые эдэлжэ һууна.

— Энэ наһандаа хаанта засагай зоболонто байдалые үзэһэн, үгытэй зоной ядаһан тулиһые хараһан байнаб,—гэжэ энэ үбгэжөөл хөөрэнэ. —Мүнөөнэй арад зон ямар жаргалтай һуудаг болооб даа. Хүн бүхэн адли эрхэтэй, эрдэм һургуулитай болонхой. Эдэ бүгэдэ манай партиин аша туһа гэжэ һайн мэдэгшэб. Минии аша, гушанарни олон юм. Хамта 41 хүн. Эдэмни барандаа һайн ажаһууна...

Цырен үбгэн Шагжа гэжэ аша хүбүүнэйдээ байдаг. Шагжа 10 үхибүүтэй. Эгээл отхон гурбатайхан хүбүүн Баир гэдэг үндэр наһатын аша гушанарай дүшэн нэгэдэхинь болоно. Цырен үбгэжөөл үндэр наһатай болооб гэдэггүй, яһала хүнгэн, солбон, гэртэхи ажалаа хуу хэдэг. Шагжа дархашуулай бригадада хүдэлдэг. Чимит нүхэрынь баһал ажалтай. Үбгэн баабай үхибүүдээ һайнаар харууһалаад, эдеэлүүлээд байдаг.

Нёдондо жэл болотор энэ үбгэжөөл колхозойнгоо ажалда шадалайнгаа зэргээр хабаадалсаһан юм. Мүнөө зуудахяа гэшхээд байхадаа,

шэхэниинь һонор, нюдэниинь хурса зандаа. Нилээд холохон ябаһан тугал, буруудаа танижа, асарха заабари аша, гушанартаа үгэжэ һуудаг.

— Ехэ сарюун байнат, залуудаа архи уудаг һэн гут,—гэжэ үбгэжөөлһөө олон хүн асуудаг.

— Архидажа ябаха сүлөө намда байгаагүй юм. Хүдэлмэриин лэ хойноһоо ябаа хүм. Мүнөөшье клубта болоһон суглаа хуралһаа, киноһоо ходо гээгдэжэ байдаггүйб, — гэжэ тэрэ харюусадаг байна.

Зураг дээрэ: Цырен үбгэжөөл Баир гушатаяа һууна.

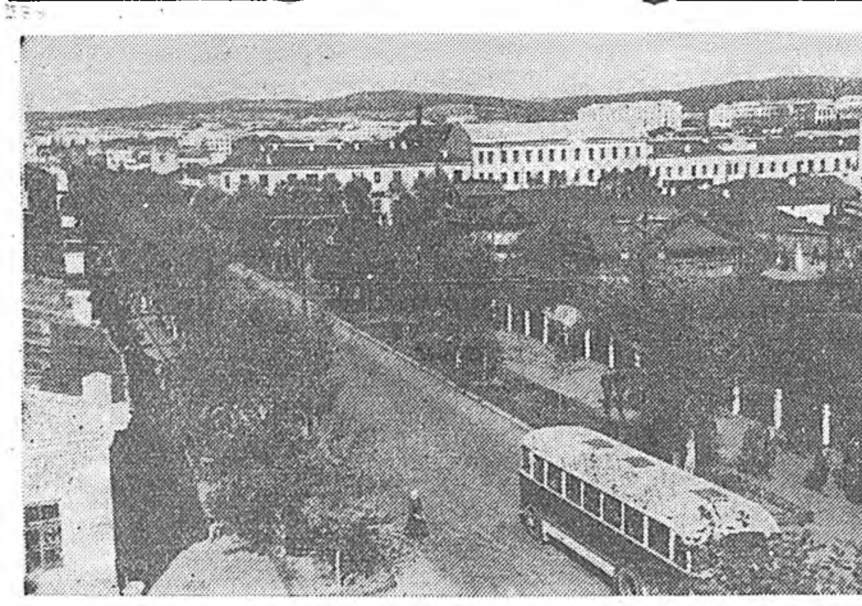
А. Олейниковэ Д. Балдановай фото.

Загаһа барилгадаа бэлдэнэ

Яруунын загаһанай заводой загаһашад намар-үбэлэй загаһа барилгада һайнаар бэлэдхэнэ.

Загаһа барилгын бүхы пунктнууд дээгүүр загаһашадай байра, бани заһабарилагдажа дүүргэгдэхэ дүтэлөө. Загаһа баридаг зэр зэмсэгүүдынь бэлэн болгогдожо байха юм. Губшуурнуудынь булта заһагдаа. Гарам гэжэ газарта байдаг губшуур оёдог цехынхид 7200 метр утатай губшуур бэлэдхээд байна. Цехын хүдэлмэришэд Т. Гаськова, Н. Хамуева гэгшэд губшуур хүрмэхэ үдэр бүриингөө нормо 120—130 процент, һайн шанартайгаар дүүргэнэ. Моридто эдюулхэ үбһэ тэжээл, түлеэ гэхэ зэргэ загаһашадай байрануудта зөөгдэжэ байна.

В. Байбородин.

Манай республикын ниислэл хото Улан-Удэ Үдэ мүрэн тээһээ харагдана.

И. Денисовэй фото.

Кварталайнгаа түсэб түрүүлэн дүүргэбэ

Шанха баруун тээһээ ороһон ехэ хүндын аманда аб адлихан типовой гэрнүүд жэрылдэнэ. Тойроод бүтүү ой тайга. Хүдэлмэришэдэй поселоһоо тээ наахана түмэр замай рельсэнүүд хэдэн зэргэлээгээр табяатай. Тэбэрижэ хүрэшэгүй бүдүүн модоор ашаалагдаһан вагонуудые нэгэ паровоз иишэ тиишэнь түлхин, поезд болгон бүридхэнэ.

Тэрэ хүндые уруудан, удаа дараалан ерэһэн автомашинанууд модонуудые ута зандань энэ станцида асарна. Эндэ үбэл, зунгүй эршэ зоригтойгоор хүдэлмэрилжэ байгшад Шулуутайн леспромхозой Кокээтын пунктын модошод болоно.

— КПСС-эй XXI съездын хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөн үргэн далайсатайгаар дэлгэржэ байна,—гэжэ пунктын начальник Владимир Виссарионович Пруидзе хөөрэнэ. — Манай пунктынхид энэ мүрысөөндэ хабаадалсаха зуураа, модо шэрэхэ жэлэйнгээ түсэбые декабриин 20-до дүүргээд, шэнэ жэлэй гаратар 17 мянган кубометр модо оронойнгоо шэнэ барилганuудта үгэхэ гэһэн уялга абаа һэн. Модошоднай хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ байна...

Кокээтын пунктын модошод ажалайнгаа эмхидхэлые һайжаруулһанай, үйлэдбэридөө байһан бүхы арга боломжо зүбөөр хэрэглэһэнэй ашаар модо бэлэдхэлгэ болон шэрэлгэ дээрэ ажалай бүтээсые ехээр дээшэлүүлээ. Модошод, механизаторнууд хоорондоо мүрысэн хүдэлмэрилжэ, сентябриин 28-да гурбадахи кварталайнгаа түсэб уридшалан дүүргэбэ.

Иигэжэ барилгын модоор ашаалагдаһан составууд Кокээтын пунктын доодо складһаа улам олоор шэнэ барилгануудта эльгээгдэжэ байна.

Н. Тюрнев.

Тобшо һонин

Ждановай нэрэмжэтэ колхоз (Бичура) һаалишадтаа һара бүхэндэ ажалай нэмэлтэ түлбэри үгэнэ. Һаяхан июль һарын дүнгөөр һү ехээр һааһан һаалишад болон мал адуулагшад горьтойхон мүнгэ абаба. Һара соо үнеэн бүриһөө 236 литр һү һааһан Ф. Сизых 204 түхэриг, С. Борисова—180, Д. Итигылова, Д. Занданова гэгшэд 228—228, адуулгашан Ж. Номинов 172 түхэриг нэмэлтэ түлбэри абаһан байна.

Г. Доржиев.

* * *

Хэрэнэй РТС-эй (Түнхэн) хүдэлмэришэд партиин XXI съездын хүндэлэлдэ дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абана. Шофер И. Конюшкин автомашинаяа капитальна заһабарида оруулангүй 150 мянган километртэ ябуулха, тиихэдээ үдэр бүриингөө даалгабари 200 процент хүрэтэр дүүргэхэб гэбэ. Токарь Ульянов, инструментальщигууд Кузнецов, Ошоров гэгшэд мүн дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаа.

Б. Бирбаев.

ХИЛЫН СААНАҺАА

ООН-эй ГЕНЕРАЛЬНА АССАМБЛЕЙН XIII СЕССИ

НЬЮ-ЙОРК, сентябриин 29. (ТАСС). ООН-эй Генеральна Ассамблейн мүнөө үглөөнэй пленарна заседани дээрэ Индонезиин Республикын делегациие толгойлогшо А. Састроамиджойо түрүүлжэ үгэ хэлээ. Буу зэбсэг яаралтайгаар бүтээлгэ, сэрэгэй союзуудые байгуулга бэшэ, харин уласхоорондын харилсаа холбоон бүхы гүрэнүүдэй аюулгүй байдалые хангаха гансахан лэ бата найдабари болоно гэжэ тэрэ онсолон тэмдэглээ. Зүүн зүгтэхи байдалые һайжаруулхын тулада, тэндэхи арадууд тушаа ябуулдаг тааруугүй политикаяа баруун оронуудай хубилгаха шухала байһан тухай тэрэ хэлэһэн байна. Тайваниин хоолой шадар Америкын Холбоото Штадуудай бэелүүлжэ байһан хорото аашые Индонезиин түлөөлэгшэ буруушааһан байна.

Баруун Ирианиие колониальна дарлалта дороо байлгаха гэжэ Голландиин эрмэлзэдэг байһаниинь дэлхэйн энэ райондохи амгалан тайбан байдалда аюул тохёолдуулна. Баруун Ириандахи зэбсэгтэ хүсэнүүдээ бүри олон болгохо хэмжээнүүдые Голландиин правительство абажа, эндэхи байдалые улам шахардуу шанга болгоо гэжэ Састроамиджойо мэдүүлээ.

Латиноамериканска гурбан оронойВенесуэлын, Колумбиин, Эквадорой делегадууд үглөөнэй заседани дээрэ мүн лэ үгэ хэлэһэн байна. Экономическа харилсаа холбоо байгуулха, хүгжэлтэ багатай оронуудта туһаламжа үзүүлхэ асуудалнуудта тэдэнэр гол анхаралаа хандуулһан байна.

НЬЮ-ЙОРК, сентябриин 29. (ТАСС). ООН-эй Генеральна Ассамблейн сентябриин 29-нэй үдэрэй заседаниин эхиндэ Албаниин Гадаадын хэрэгүүдэй министр Б. Штюла үгэ хэлээ. Мүнөөнэй уласхоорондын байдал яахадаа шахардуу шанга болооб гэхэдэ, Дүтын болон Алас Дурна зүгүүдтэхи оронуудай дотоодын хэрэгүүдтэ баруун гүрэнүүд, хамагай түрүүндэ, Холбоото Штадууд хамааралсана гэжэ тэрэ онсолон тэмдэглэбэ.

Бэеэ даанхай байдалайнгаа түлөө тэмсэжэ байһан Алжирай, Кипрын, бусад орон нютагуудай арадуудта Албаниин правительство болон арадай талархажа байһые Штюла элидшэлэн мэдүүлээ.

КНР тушаа США-гэй хорото муухай политика бэелүүлжэ байһыень Албаниин Гадаадын хэрэгүүдэй министр эрид шууд буруушааһан байна.

Венгриин Арадай Республикын Гадаадын хэрэгүүдэй министр Э. Шик, Лаосай делегат үдэрэй заседани дээрэ үгэ хэлэһэн байна.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн онсо яаралтай сессиин тогтоолой дүүргэлтэ тухай ООН-эй Генеральна секретариин элидхэл

НЬЮ-ЙОРК, сентябриин 30. (ТАСС). Ливан, Иорданидахи байдал тушаа Генеральна Ассамблейн онсо яаралтай сессиин тогтоолой дүүргэлтэ тухай ООН-эй генеральна секретарь Д. Хаммаршельдын элидхэл эндэ толилогдоо. Генеральна Ассамблейн тогтоолой ёһоор Ливан, Иорданиһаа хариин сэрэгүүдые түргэнөөр гаргалгада туһалха бодото хэмжээнүүдые абахыень ООН-эй генеральна секретарьта даалгагдаһаниинь мэдээжэ.

Иорданиин, Арабуудай Нэгэдэмэл Республикын, Ирагай болон Ливанай ниислэл хотонуудта ООН-эй генеральна секретариин хэлсээнүүдые хэһэн тухай элидхэл соо мэдээсэгдэхэһээ гадна, США-гэй, Англиин правительствонуудһаа абтаһан меморандумуудай текстнүүд хабсаргагдаһан байна.

Элидхэлэй, тэрээндэ хабсаргагдаһан меморандумуудай удхань ямар бэ гэхэдэ, сэрэгүүдээ гаргаха найдуулга үгэхэ зуураа, Холбоото Штадууд, Англи ООН-эй Генеральна Ассамблейн онсо яаралтай сессиин тогтоолой дүүргэлтые унжагайруулха зорилгоор элдэб эсын эрилтэ табидаг байһаниинь эли болоно.

Ливанһаа Америкын сэрэгүүдые гаргаха тушаа элидхэл соо иигэжэ хэлэгдэнэ: Ливанай, США-гэй правительствонууд «США-гэй сэрэгые гаргажа дүүргэхэ болзор тухай асуудалые мүнөө үедэ зүбшэн хэлсэжэ байна», «Ливанда ондоо тээһээ аюулай тохёолдохоор бэшэ болоод байгаа һаань, октябриин эсэс хүрэтэр Америкын сэрэгүүд хүсэдөөр гаргагдаха гэжэ тэдэнэр найдана».

Англиин сэрэгүүдые гаргажа эхилхэ, тиигээд түгэсхэхэ болзор тухай Англиин, Иорданиин правительствонууд хэлсээ хэжэ байна. Мүн Англи октябрьда сэрэгүүдээ гаргажа эхилхэ, тиигээд дурсагдаһан райондохи байдалай таатай болон сасуу бүхы сэрэгүүдээ хүсэдөөр гаргаха гэжэ элидхэл соо саашадаа хэлэгдэнэ.

КНР-эй Оборонын министерствын түлөөлэгшын мэдүүлгэ

ПЕКИН, сентябриин 29. (ТАСС). КНР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министерстводэ Хитадай, гадаадын оронуудай журналистнуудта зорюулагдаһан пресс-конференци мүнөөдэр болоо. Хитадай агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдтэ добтолго хэхэ үедөө чанкайшистска агаарай сэрэгэй хүсэнүүдэй США-гэй тухиралгаар залан шэглүүлэгдэдэг һомонуудые хэрэглэһэн тушаа Хитадай Арадай Республикын Оборонын министерствын түлөөлэгшын мэдүүлгэ корреспондентнүүдтэ энэ конференци дээрэ тараажа үгтөө.

Сентябриин 24-нэй үдэр чанкайшистска агаарай-сэрэгэй хүсэнүүд Фуцзянь, Чжэцзянь, Гуандун провинцинууд дээгүүр 143 дахин (нэгэ самолёдто оруулжа тоолобол) хорото зорилгоор ниидэһэн байна. Чанкайшистска самолёдууд агаарай байлдаанай үедэ «Гремучая змея» гэжэ түхэлэй залан шэглүүлэгдэдэг һомонуудые хэрэглээ. Эдэ һомонууд Америкада бүтээгдэһэн байна. Агаарай байлдаанай болоходо Арадай-сүлөөрэлгын армиин нэгэ самолёт гэмтэжэ унаһан байха юм. Энэ байлдаанай үедэ чанкайшистска агаарай-сэрэгэй хүсэнүүд сентябриин 24-нэй үглөөгүүр 9 час 30 минутаһаа 9 час 40 минута хүрэтэр дурсагдаһан түхэлэй залан шэглүүлэгдэдэг 5 һомо табиһан байха юм. Чжэцзянь провинциин Вэньчжоу, Жуйань, Лэцин район дээгүүр ниидэхэдээ, иимэ һомонуудые табиһан байна. Вэньчжоу районой элдэб нютагуудта эдэ һомонуудай хубинууд олдоһон байха юм. Һомоной үзүүр талын хуби хүн зондо харуулхын тулада Пекиндэ асарганхай гэжэ мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ.

Чанкайшистска агаарай сэрэгэй хүсэнүүдые «F-86», «F-100» түхэлэй самолёдуудаар, «Гремучая змея» гэжэ түхэлэй залан шэглүүлэгдэхэ һомо болон бусад юумээр США-гэй хангаһанай һүүлээр, Тайбэйдэ Америкын болон чанкайшистска сэрэгүүдые толгойлогшонорой зүблөө хэжэ байһан үедэ чанкайшистска агаарай-сэрэгэй хүсэнүүд энэ хорото аашаа шэнээр гаргаба. Энэнь тон хоротой ябуулга болоно гэжэ мэдүүлгэ соо заагдана.

Оборонын министерствын түлөөлэгшэ иигэжэ мэдүүлээ: иимэ хорото ааша гаргаһан дээрэһээнь чанкайшистска агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдтэ Хитадай Арадай-сүлөөрэлгын арми харюугай сохилто үгэхэ байна.

Пресс-конференциин һүүлээр, хитадай, гадаадын оронуудай журналистнууд Пекиндэ асарагдажа табигдаһан, залан шэглүүлэгдэдэг һомоной хубинуудые хараһан байна.

КНР-эй правительствын 17-дохи, 18-дахи уридшалан һануулганууд

ПЕКИН, сентябриин 29. (ТАСС). Синьхуа агентство иигэжэ дамжуулна. Америкын табан истребитель Хитадай Фуцзянь провинцидахи Сямынь город дээгүүр сентябриин 29-дэ ниидээ. Гадна, Америкын сэрэгэй корабльнууд Хитадай далайн хилые дабажа, дурсагдаһан райондо Хитадай харьяата уһа руу ороһон байна.

Хитадай Арадай Республикын гадаадын хэрэгүүдэй министерствын түлөөлэгшэ иигэжэ мэдүүлхээр түлөөлэгдэбэ: Америкын Холбоото Штадуудай иимэ хорото ааша гаргажа байһан дээрэһээ КНР-эй правительство арбан долоодохёо шангаар уридшалан һануулна.

ПЕКИН, сентябриин 30. (ТАСС). Синьхуа агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Хитадай Фуцзянь провинциин Сямынь город шадарай уһан дээгүүр Америкын 13 истребитель сентябриин 30-да ниидээ. Тиихэдэ, мүн энэ райондо Америкын сэрэгэй 5 корабль Хитадай харьяата уһа руу ороһон байна.

КНР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министерствын түлөөлэгшэдэ иигэжэ мэдүүлхээр даалгагдаба: Америкын Холбоото Штадуудай энэ хорото ааша гаргаһанһаань уламжалан, КНР-эй правительство арба наймадахяа шангаар уридшалан һануулна.

Социалистическэ оронууд... элүүрые хамгаалгын министрнүүдэй зүблөөн

ПРАГА, сентябриин 30. (ТА... Социалистическэ оронуудай э... рые хамгаалгын министрнү... зүблөөн эндэ мүнөөдэр нээгдэ... жэ Чехословакиин телегра... агентство дамжуулна.

Медицинскэ хангалга эмхи... ариг сэбэрые сахиха, предпри... нуудта ажалай эрхэ байдал һай... руулха, ажалшадые үбшэ хам... һаа уридшалан һэргылхэ та... эхэнэрнүүд болон залуушу... элүүрые хамгаалха талаар со... листическэ оронуудай элү... хамгаалгын министерствону... хоорондо харилсаа холбоо тогт... шухала асуудалнуудые тэд... зүбшэн хэлсэхэ юм.

Чехословакиин Элүүрые хам... гын министр Иозеф Плойгар, ... ветскэ Союзай Элүүрые хам... гын министр М. Д. Коври... КНР-эй Элүүрые хамгаалгын ... нистр Ли Дэ-цюань түрү... үдэр зүблөөн дээрэ үгэ хэлээ.

Америкын сэрэгүүдые гаргаха тушаа Ливан... газетэ иигэжэ бэшэн...

БЕЙРУТ, сентябриин ... (ТАСС). «Аль-Кифах» газетэ ... жэ мэдээсэнэ: Ливанһаа Амер... сэрэгүүдые дары гаргахын ту... хэмжээ абаха шухала байһан... хай өөрынгөө правительствода... дээсэхыень Америкаһаа Лив... байдаг элшэн сайд Макклинто... һая хөөрэлдөө хэхэдээ, Л... най премьер-министр Рашид К... ме тэрээндэ эрилтэ табяа... зетэнүүдэй бэшэһэнэй ёһоор, ... рикын сэрэгүүдые дары гаргах... хай эрилтые Ливанай правите... во өөрынгөө хуулита деклара... оруулха юм гэжэ Кераме э... сайдта мэдүүлээ. Арабуудай Н... дэмэл Республикые гэмнэжэ О... до Ливанай оруулһан гомдолые ... ванай правительство бусааж... ха юм гээд Кераме нэмээгээ ... газетэ саашань бэшэнэ.

Хэблэлэй мэдээсэһэнэй ё... Ливанай гадаадын хэрэгүүдэй ... нистр Такла Ливанһаа Амер... сэрэгүүдые гаргаха тухай эр... тэйгээр США-гэй правительст... эльгээхэ ното бэлэдхэжэ бай... Шэнэ правительствода парла... тын этигэл найдабари үзүүлһ... һүүлээр, энэ ното США-һаа ... рудтэ байдаг элшэн сайдта ба... лагдаха байна.

Ливанай фалангистнууд хоро... ааша гаргана

БЕЙРУТ, сентябриин 29. (ТА... Фалангистнууд буу зэбсэг хэр... правительствын сэрэгүүдтэ, тэр... лэн Ливанай ниислэл хотын ... зондо эсэргүү хорото аашану... энэ үдэр үглөөгүүрһээ үдэшэ б... тор гаргаһан байна.

Хадалиг газартай Метн, Кес... гэжэ районуудта, тэрэшэлэн Д... (Бейрудһээ урагшаа) городто ... нөөдэр горьтойхон зэбсэгтэ т... даанууд болоо.

Магазинуудаа нээхэгүйнь, х... мэридөө гарахагүйнь тулада ... маашадые, хүдэлмэришэд боло... ба хаагшадые айлгаха зори... фашистска бандидуудай хэжэ... һан хорото аашануудые дар... тулада Ливанай правительство ... хэмжээнүүдые абажа байна.

Ливанай армиин частьнууд ... хис хүсэнүүдтэ уридшалан һа... ха сохилтонуудые хэнэ.

Фалангистнуудай хорото ... нуудаа үргэлжэлүүлээ һаань, ... гай газарайхид үрэ ехэтэй ... хэмжээнүүдые абаха баатай б... гэжэ эндэ мэдүүлэгдэһэн байна.

Чанкайшистнуудые СШ... улам ехээр зэбсэглэн...

НЬЮ-ЙОРК, сентябриин ... (ТАСС). Хитадай Арадай ре... ликада эсэргүү хорото аашан... үргэлжэлүүлхэ зуураа, Хол... Штадууд чанкайшистска д... шэдэй армиие улам ехээр зэ... лэнэ. «Юнайтед Пресс И... нейшнл» агентствын корреспо... Тайбэйһээ иигэжэ мэдээсэбэ. ... рикын далайн ябаган сэрэгүү... сантна судлануудта 203 м... метрын гаубицинуудые ... Цзиньмыньдао арал дээрэ ... буулгаа. Хитадай эрье ша... нютагуудые буудажа шадахаа... зарнуудта эдэ буунууд тод... гэжэ корреспондент заана.

Чанкайшистнуудта «С-... маркын транспортна томо са... дуудые, Цзиньмыньдао арал... мо хэрэгсэл зөөхын тулада ... лэгдэхэ десантна шэнэ судн... дые америкынхид үгэхэ ... байна гээд Америкын сэрэгэй ... мандованиин түлөөлэгшын м... гые үндэһэ болгон Ассош... Пресс агентствын Тайбэйдэх... респондент мэдээсэбэ.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУД...

Халаахай

З. ГОМБОЖАБАЙ

Амаралта ха юм...

«Амаралта ха юм —
архи уугааб мүнөөдэр», —
Аман соогоо
гүбэд гэбэ нэгэ хүйхэр.
Урагша, хойшоо
хүнүүд һэлгэнэ хэбэртэй,
Уршагад гэнэ
һүлмыһэн нюдөөр гэтээд.

Нэгэ үе
хараһандал болоно таниха зоноо.
Нэрлэнэ зариман
нэрыень хайша хэрэгээр.
Нэгэтэ бэшэ
хэлсэхэл тэдэ хожомоо:
«Нэгэндээ нэтэрээ» гэжэ...
теэд, тэрэнэй бүлэнь дүүрэн лэ гэрээр.

Зарим нэгэн
«ядаһан амитан» гэхэ.
Зарим шальпанууд
«шадааш» гэжэ хэлэхэ.
Зүб даа, зүб!
гарыш элүүр хүн баринагүй,
Зүдэрүү архиншадта
зүгөө заалгаа һаа, бирахагүйш.

Ябанаш тэмтэрэн,
эрэг жэрэг гэнэ нюдөөршни,
Ябанаш хайшаашьеб,
оройшье болошоо хэбэртэй.
Мүрөө алдаад
гулдирнаш энэ тэрэ нүхөөршье.
Мүнөөхи һамганшни
хүлеэһээр лэ шамай гэртээ.

Хахархайешни хадханал
тэрэшни һүни орой,
Хүлеэжэ ядаад,
хүүгэдшни унтаридаа оролой.
Харин ши, эсэгэ,
һүүлшынгээ «зууе» барихая?
Хүлеэнэш ресторан соо
түшэнхэй
булан хаяа.

Уһан болгожо
урадхуулһан мүнгэн — сагаахш
Харамтай байхал үглөөгүүр,
шоншорхош, нюусагаан...
«Ябаһан элүүр
яһа зууха» гэдэг —
лабтай,
Ядаһан һогтуу
яһанһаа бүдэрхэнь харатай.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46,32, зам. редактора—32,74, отв. секретаря—27-37, отделов: партийной жизни и экономики—47-59, пропаганды и местной информации—35-14, культуры и быта—34-05, писем трудящихся и переводов—24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия—37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н00853. Типография Министерства культуры Бурятской АССР. Зак. № 4673